

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΑΦΙΕΡΩΘΕΝ

ΕΙΣ ΤΗΝ Α. Β. ΥΨΗΛΟΤΗΤΑ
ΤΟΝ ΠΡΙΓΚΙΠΑ ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΑΤΟΝ ΑΡΜΟΣΤΗΝ ΕΝ ΚΡΗΤΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ
ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΡΙΑ
Δ^ς ΑΡΤΕΜΙΣΙΑ Ι. ΛΑΝΔΡΑΚΗ

Γραφεία «Σπινθῆρος» ἐν Χαλέπα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΟΓΔΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ

Α... Ι... Δ...

Ἡ φιλέλλην Ἀμερικανὶς Miss Frank Miller
Miss FRANK MILLER

Αἱ γυναῖκες ἐν τῇ ψυχικῇ ἐρευνῇ.
(Ἐπιστημονικὴ μελέτη).

Miss FRANK MILLER

Τὰ πλούτη τοῦ πτωχοῦ (ποίημα ἐν
πρωτοτύπῳ καὶ μεταφράσει).

ΑΡΤΕΜΙΣΙΑΣ ΛΑΝΔΡΑΚΗ

Τὸ εὐεργετικὸν πνεῦμα τῆς ἀπο-
ταμεύσεως (Οἰκονομολ. μελέτη).

ΝΙΚΟΥ ΖΑΧΑΡΙΟΥ Τί μὲ μέλει; (ποίημα).
Α... Ι... Δ...

Κρίσεις ἐπὶ τοῦ Κρητικοῦ Ἠρώφου.
Ἐγγράφον ἀφορῶν τὴν ὑπὸ τῶν

Τούρκων πολιορκίαν τῶν Χανίων

ΜΕΝΕΛΑΟΥ Ι. ΛΑΝΔΡΑΚΗ

Ὁ ἀλυστός (ποίημα ἀπὸ τὰς «Ἀ-
στραπὰς»)

ΑΡΤΕΜΙΣΙΑΣ ΛΑΝΔΡΑΚΗ

Τὸ λείψανον (Εἰκόνες ἐκ τοῦ φυσικοῦ).

Α..... Ἡ ζωὴ θῆρα ἀνευ διαλείμματος.

ΕΛΕΝΗΣ ΣΒΟΡΩΝΟΥ

Ἐμπρὸς Ὁπίσω (ποίημα).

ΜΗΤΣΟΥ ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

Νέες θλίψεις (ποίημα).

Π Ν. ΔΙΒΑΡΗ

Ἐνίκησε τὸ μῖσος χάριν τῶν δα-
κρύων ἐκείνης (διήγημα).

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ - ΕΙΚΩΝ 1.

ΕΤΟΣ Α'

ΤΕΥΧΟΣ Η'

Αύγουστος — 1902

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Φρ. Χρ. 6.

Ὅρος ἀπαράβατος

ἡ προπληρωμὴ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

* * Χαρμόσυνον γεγονός ἐχαιρέτησε πρὸ ἡμερῶν γηθοσύνας τὸ Πανελλήνιον.

Τὴν 18ην Αὐγούστου ὁ νεαρὸς πρίγκιψ τῆς Ἑλλάδος Νικόλαος, ὁ τοσαύτης ἀγάπης ἀπολαύων ἐκ μέρους τῶν Πανελλήνων καὶ ὡς γόνος τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν Δυναστείας καὶ ὡς κάτοχος μεγάλων καὶ πανθομολογούμενων ἀρετῶν, ἐτέλει τοὺς γάμους του μετὰ τῆς Μ. Δουκίσσης Ἑλένης Βλαδιμηρόβνας ἐν Πετρούπολει εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν ἑπαυλιν τοῦ Τσάρσκο-Σέλο ἐν ἀπόσῃ τῇ εἰς Πρίγκιπας ἀρμοζούσῃ μεγαλοπρεπείᾳ.

Τὸ ἐπίσημον γεγονός τῆς ὑψηλῆς στέψεως τηλεγραφικῶς ἀγγελθὲν γενικὴν προκάλυψε χαρὰν εἰς τοὺς ἀπανταχοῦ Ἕλληνας εὐχρησθέντας ἐν δοξολογίαις ὑπὲρ τοῦ νέου πριγκιπικοῦ ζευγους. Καὶ ἐν Χανίοις ἐν τῷ καθεδρικῷ Ναῷ τῆς Τριμάρτυρος ἐψάλη δοξολογία ἐπὶ τῷ εὐτυχῇ τούτῳ γεγονότι, εἰς ἣν παρέστησαν ὁ ἰδιαιτερός Γραμματεὺς τῆς Α. Β. Ὑ. ψ. κ. Παπαδιαμαντόπουλος, ἡ Κυβέρνησις, οἱ Πρόξενοι, οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν Διεθνῶν στρατευμάτων καὶ οἱ λοιποὶ ἐν τέλει μετὰ πλήθους λαοῦ. Τηλεγραφικῶς δὲ ὁ προεδρεύων τοῦ Ἡγεμόν. Συμβουλίου συνεχάρη ἀντιπροσωπευτικῶς τὴν Α. Β. Ὑ. ψ. τὸν Πρίγκιπα Νικόλαον.

* * Δι' Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος ἐξεφράσθη ἡ ὑψηλὴ Ἡγεμονικὴ εὐχρέσκεια εἰς τὸν κ. Πρ. Σκαλιστήρον Ἀρεοπαγίτην καὶ τέως ἐπ' ἀδείᾳ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως χρηματίσαντα Πρόεδρον τοῦ Ἐφετερίου Κρήτης.

Ἡ Κρήτη σύμπασα ἀπείρως ἐκτίμῳσα τὴν μεγάλην ἐπιστημονικὴν ἱκανότητα, τὸν ζῆλον καὶ τὸν ἀδαμάντινον καὶ εὐθὺν χαρακτῆρα τοῦ κ. Σκαλιστήρη διὰ πολλῆς τιμῆς καὶ συμπαθείας περιέβαλλε καὶ περιβάλλει τὸν διακεκριμένον τῆς Θέμιδος λειτουργόν. Δηξάσας τῆς τριετοῦς αὐτοῦ ἀδείας ἀπῆλθε τῶν Χανίων ὅπως ἐπαναλάβῃ τὰ καθήκοντά του ὡς Ἀρεοπαγίτης Ἀθηνῶν, ἀφήσας τὰς καλλιτέρας τῶν ἐντυπώσεων εἰς πάντας ἰδίᾳ δὲ εἰς ἐκείνους οἵτινες ἠτύχησαν νὰ γνωρίσωσιν αὐτὸν καὶ ὡς φίλον.

Ὡς πρόεδρος τῶν Ἐφετῶν διωρίσθη ὁ τέως Ἐφέτης κ. Σπ. Τσαγγρῆς.

* * Ἦλθε καὶ ἀπῆλθε ἀπὸ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐκόσμησε τὸν λιμένα Σούδας καὶ ἔδωκε ζωὴν εἰς τὴν πόλιν μας διὰ τοῦ φαιδρῶς πληρώματός της ἡ ἐκ πολλῶν σκαφῶν συγκεκλιμένη μοῖρα τοῦ Ἰταλικοῦ στόλου. Ἐπὶ τῇ ευκαιρίᾳ τῆς ἀφίξεώς του οἱ κάτοικοι Χανίων καὶ Χάλεπας ἠτύχησαν νὰ ἀπολαύσωσι μουσικῆς ὁπαιθρίου ἐσπερίδος ἐν τῇ ὥραίᾳ παραλίᾳ τῶν Χανίων ἐνθα ἐπαίαντινεν ἡ Ἰταλικὴ μουσικὴ τῶν πλοίων, ἐνῷ ἡλεκτρικοὶ προβολεῖς αὐτῶν σχηματίζοντες διάφορα εἰς τὴν θερμὴν ἀτμόσφαιραν σημεῖα κατηύγαζον δι' ἡλεκτρικοῦ φωτός ἀπασαν τὴν πεδιάδα τῶν Χανίων ἀποκαλύπτοντες ὑπὸ τὸ μαγευτικὸν τοῦτο φῶς τὸ μαγευτικώτερον θέαμα τῶν χιονοσκεπῶν Λευκῶν ὄρεων μας.

Ὁ Ἰταλικὸς στόλος κατηρθύνθη εἰς Κων(πολιν) ἐνθα ὁ Ναύαρχος προσέφερεν ἐκ μέρους τοῦ Βασιλέως τῆς Ἰταλίας δῶρα εἰς τὸν Τάσρακ μονάρχην καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἀδελφικὴν ἀπάντησιν τὸ ἀνώτατον παράστημον τοῦ Ὁσμανιῆ.

* * Αὐστηρὰ ἐγκύκλιος ἐξεδόθη ὑπὸ τῆς Ἀν. Διευθύνσεως τῶν Ἐσωτερικῶν ἐντέλλουσα τὴν καταδίωξιν καὶ ἀπὴν τὴν τιμωρίαν τῶν ἐμπρηστῶν τῶν δασῶν, πλεῖστα τῶν ὁποίων ἀπετεφρώθησαν ἐσχάτως. Διὰ τῶν αὐστηρῶν τούτων μέτρων ἐλπίζομεν διὰ πλήρως θέλου-

σιν ἐκλείψει αἱ βανδαλικά αὐταὶ πράξεις, ἀφ' ὧν τοσαῦτα κακά διὰ τὸν τόπον πηγάζουσι.

* * Τραγικὴ εἰδήσις ἐκ Τυφλίδος τοῦ Καυκάσου ἀνήγγειλε φοβερὰ ἀποτελέσματα συμβάντος σεισμοῦ. Ὅγκοι πάγου ἀσπασθέντες διὰ τῶν σεισμικῶν δονήσεων ἀπὸ τοῦ ὄρους Κασθὲκ παρέσυραν 20 χωρία εἰς ἃ πολλοὶ ξένοι εἶχον μεταβῇ χάριν ἱματικῶν λουτρῶν. Τὰ θύματα τοῦ σεισμοῦ ἀνέρχονται εἰς 700 αἱ δὲ ὄλικαὶ ζημίαι εἰς 40 ἑκατ. ρούβλια.

* * Ἡ χολέρα ὅλον ἐπεκτεταμένη ἐν Αἰγύπτῳ μαστιζεῖ πολλὰ αὐτῆς διαμερίσματα. Ἐν Καῖρῳ ἰδίως καθ' ἑκάστην σημειοῦνται κρούσματα τὸ πλεῖστον θανατηφόρα.

* * Κατόπιν συνεννόησεως τῶν Διευθύνσεων τῶν Ταχυδρομικῶν Αὐστρίας καὶ Κρήτης ἐκανονίσθη ὅπως ἡ μεταξὺ Κρήτης καὶ Αὐστρίας ἀλληλογραφία ἀποστέλλεται κατ' εὐθείαν εἰς τὰ Αὐστριακὰ ταχυδρομεία ὑπὸ τῶν Κρητ. ταχυδρομικῶν γραφείων Χανίων Ρεθύμνης καὶ Ἡρακλείου δι' ἀτμοπλοίων Αὐστριακῶν καὶ Ἑλληνικῶν.

* * Τὰ Χανία ἐφιλοξένησαν ἐπὶ μῆνα σχεδὸν τὸν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐγκατεστημένον διαπρεπῆ συμπατριώτην μας κ. Δημ. Βυριδάκην φαρμακοποιὸν ἐλθόντα μετὰ τῆς σεβαστῆς μητρὸς καὶ ἐριτίμου ἀδελφῆς του, ὅπως παραθερίσῃ ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ πατρίδι του. Φίλος τῆς προόδου μὲ μόρφωσιν ἰδιάζουσαν, εὐγενέστατος τὸ ἦθος καὶ μὲ χαρακτῆρα ἐκ τῶν σπανίως σήμερον ἀπαντωμένων ὁ ἐγκριτος συμπατριώτης κ. Βυριδάκης μεγάλως ἐφέλκει τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὰς συμπαθείας τῶν τε συμπατριωτῶν καὶ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἑλληνικῶν καὶ ξένων στοιχείων. Εἷς τε τὸν κ. Βυριδάκην καὶ τὴν ἀξιοτίμον αἰκογένειάν του ἀπερχομένους εὐχόμεθα κατενόδιον.

* * Ἀφίκετο ὁ νέος πρόξενος τῆς Ἰταλίας κ. Νέγγρη εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπελθόντος κ. Μεντάνα.

* * Ὁ διακεκριμένος ὑγειονομικὸς ἱατρός Χανίων κ. Ζαχαρίας Ἰερωνυμάκης λαθὼν τρίμηνον ἀδειαν ἀπουσίας ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἑσπερίαν.

* * Ἀνεχώρησεν ἐπ' ἀδείᾳ εἰς Ἀθήνας ὁ τοῖς πᾶσι ἀγαπητὸς Διευθυντὴς τῆς Κρητ. Τραπέζης κ. Ι. Σακελλαρίου χάριν ἀναψυχῆς. Διὰ τὸ διμηνον διάστημα τῆς ἀπουσίας του διωρίσθη ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ ὁ κ. Μ. Ήτουχάκης.

* * Ἀνεχώρησε δι' Ἡράκλειον μετὰ βραχείαν ἐν Χανίοις διαμονὴν ὁ δικηγόρος καὶ τέως βουλευτὴς Ἡρακλείου κ. Ἐμμ. Πολυχρονίδης. Οἱ πολλοὶ ἐνταῦθα φίλοι του προέπεμψαν ἀναχωροῦντα τὸν ἀγαπητὸν ἐν τῇ κοινωνίᾳ Χανίων ἐγκριτον δικηγόρον, ἐν ᾗ καὶ ὡς Ἐφέτης ἐχρημάτισε πρό τινας.

* * Θλιβερὰ εἰδήσις κατέστησε γνωστὸν πρὸ τινων ἐβδομάδων τὸν θάνατον τοῦ εἰς Νέα Ρούμετα τῆς Κυδωνίας δολοφονηθέντος γηραιοῦ ὀπλαρχηγοῦ Μάρκου Ι. Παπαγιαννάκη πατρὸς τοῦ ἐν 17 πόλει μας διακεκριμένου δικηγόρου κ. Ἐμμ. Παπαγιαννάκη. Γόνος πατριαρχικῆς οἰκογενείας ὁ ὑπὸ κακούργου χειρὸς πληγὴς ὀπλαρχηγὸς μεγάλως καὶ πολλὰς εἰς προσφέρει εἰς τὴν πατρίδα του ὑπηρεσίας μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀναγνώστου ὑπηρετήσαντος αὐτὴν καὶ ὡς πληρεξουσίου καὶ Προέδρου τῆς Κρητ. Συνελεύσεως. Τὸ συγγερὸν τῆς δολοφονίας κακούργημα συγγερότερον καθίσταται ὅσῳκις θύματα αὐτοῦ γίνονται ἄνδρες σεβαστοὶ εἰς οὐς πολλὰ ὀφείλει ἡ πατρίς.

Ἡ περιώνυμος ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ καὶ φιλολογίᾳ φιλέλλην Ἀμερικανὶς Miss Frank Miller ἄρχεται ἀπὸ σήμερον παρέχουσα διὰ τῶν περισπουδάζων φιλοσοφικῶν ἄρθρων της συνεργασίαν πολύτιμον εἰς τὸν «Σπινθῆρα». Τὸ ὄνομα τῆς Δος Miller εἶνε γνωστὸν εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον ὁλοκλήρου τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς, ὅφ' οὗ μεγάλως τιμᾶται ἕνεκα τῆς ἀρτιότητος αὐτῆς μορφώσεως καὶ τῶν ἐξόχων πνευματικῶν ἔργων της τῶν δημοσιευθέντων εἰς τὰ ἐγκριτώτερα ἀμερικανικὰ φύλλα ἐν οἷς καὶ οἱ «Κόσμοι».

Ἡ Δις Miller εἶνε κάτοχος ἐκτὸς τῶν ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν καὶ τῆς Λατινικῆς ἐν ἣ καὶ ἔγραψε τὰς περὶ Ἑλλάδος ἐνθουσιώδεις ἐντυπώσεις της, καὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἣν καὶ κατ' ἐξοχὴν ἀποθαυμάζει ὡς καὶ πάντα τὰ μνημεῖα τῆς εὐκλεοῦς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος.

Ὅτε πρὸ διετίας ἐπεσκέφθη τὴν Ἑλλάδα, ἦν ὡς ἄλλην πατρίδα της ἀγαπᾷ, εὐρισκομένη ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ θεωμένη μακρόθεν τοὺς στύλους τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἐν μέσῳ τῆς περιβαλλούσης αὐτοῦς γλοερᾶς ἑαρινῆς φύσεως, ἔσχε ποιητικὴν ἐμπνευσίν θυμασίαν, ἥτις καὶ τῇ ὑπηγόρευσε ὠραιότατον ποίημα, οὕτινος τὴν ἑλληνικὴν μετάφρασιν ἀφηγεῖται ὁ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐν Ἀθήναις διαμονῆς της συνοδύων αὐτὴν καὶ διὰ πολλῆς φιλίας μετ' αὐτῆς συνοδεύμενος ἱατρός κ. Στεφ. Ζωγραφίδης πολύτιμος καὶ τοῦ «Σπινθῆρος» συνεργάτης. «Ὁ ἀρχαῖος κόσμος—ἀναφέρει ἐν τῷ ποίηματι της ἡ νεαρά φιλέλλην Ἀμερικανίς—ἀπέθανεν ὀλιχῶς, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀνεζωογονήσῃ τὴν ἑλληνικὴν φύσιν, καὶ καθὼς ἡ πρασίνη αὕτη βλάστησις θάλλει πλησίον τῶν ἑρείπων, ὡς θάλλει τὸ ἄνθος παρὰ τὰ δάτ' ἀμυγδαλοπρεποῦς σκελετοῦ, οὕτω πως καὶ ἡ Νέα Ἑλλάς ἀνέσθαιεν ἐκ τῶν στοι-

χείων τοῦ ἀρχαίου ἐκείνου κόσμου τῆς Ἑλλάδος, τῆς ὁποίας ὁ ἱερός σκελετὸς κεῖται μεγαλοπρεπῶς ἐξηπλωμένος εἰς τὰ ἑρείπια τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τοὺς σκορπισμένους σπονδύλους τῶν στύλων τοῦ Ὀλυμπίου Διός».

Ἡ ἐνθουσιώδης φιλέλλην ἰδιαιτέραν τρέφουσα ἀγάπην καὶ πρὸς τὴν πατρίδα μας Κρήτην ὠμίλησε περὶ τῆς ἱστορίας αὐτῆς, καὶ ἰδίᾳ περὶ τοῦ Ἀοκαδίου καὶ τῆς καθόδου τῆς Α. Β. Ὑψ. τοῦ Πρίγκιπος Γεωργίου εἰς Κρήτην ἐν διαλέξει αὐτῆς γενομένη ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ ἐκεῖ κατάπλου τοῦ ἑλλήν. πολεμικοῦ σκάφους «Ναυάρχου Μικαυλῆ» Καὶ ἐν ἰδιαιτέρᾳ πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολῇ της, ἐν ἣ ὑπὸ τὴν χάρισσαν ὑπογραφὴν της θέτει ἀντὶ παντὸς ἄλλου αὐτῆς τίτλου τὸν τίτλον Philhellène, ἀναφέρει ὅτι τὴν συνεργασίαν της ἀποστέλλει εἰς τὸν «Σπινθῆρα», τὸν ὁποῖον εὐχρησθήθη νὰ κρίνῃ ὡς **λίαν ἐνδιαφέροντα καὶ ἄξιον πάσης ὑποστηρίξεως**, δι' ἑνα περιπλέον λόγον, διότι εἶνε τὸ πρῶτον ἐκδιδόμενον ἐν Κρήτῃ περιοδικὸν τοῦ εἶδους τούτου ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως αὐτῆς ἀπὸ τοῦ ἐπαχθοῦς τουρκικοῦ ζυγοῦ».

Ἐκτὸς τοῦ μεγάλῃς σπουδαιότητος ἄρθρου της «Women in psychical research» οὕτινος τὴν πιστὴν μετάφρασιν δημοσιεύομεν εἰς τὸ τεῦχος τοῦτο τοῦ «Σπινθῆρος» δημοσιεύομεν καὶ ὠραῖον αὐτῆς ποίημα γραφὲν ὅτε ἦγε τὸ 18ον μόλις ἔτος τῆς ἡλικίας της, ὡς ἡ ἰδίᾳ μᾶς γράφει. Τὸ δημοσιεύομεν δὲ καὶ Ἀγγλιστί, ἵνα οἱ Ἀγγλομαθεῖς ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «Σπινθῆρος» ἀποθαυμάσωσι τοὺς ποιητικοὺς ἀδάμαντας, ὧν βρίθει τὸ ὠραῖον τοῦτο ποίημα τὸ ἐνοῦν μετὰ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἀφρόνου ποιητικῆς χάριτος καὶ τὴν παιδικὴν ἀφέλειαν καὶ ἀθωότητα τῆς ἐκφράσεως.

Αἱ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

ΕΝ Τῇ ΨΥΧΙΚῇ ΕΡΕΥΝῃ

Βάθιθαυμάστως ἀκριβοῦς ἀναλυτικὸς χημικὸς τῆς σήμερον ἐν τῷ τελείῳ ἐφοδιασμένῳ ἐργαστηρίῳ του δὲν εἶνε ἢ ἐξέλιξις τοῦ σκαιῶς ἀμαθοῦς ἀλχημιστοῦ τοῦ μεσαιῶνος, ὅστις ἐξύμωνε τὰς εὐτελεῖς αὐτοῦ ἐκ πηλτηριωδῶν χορτῶν συνθέσεις πρὸς ζήτησιν παγκοσμίου πανακείας καὶ ἀνεμίγνυε πάντα τὰ μέταλλα εἰς τὰς ἀνεπιτυχεῖς αὐτοῦ προσπάθειας, ὅπως εὖον μαγικὴν τινα «Λυδίαν λίθον», ἥτις ἤθελε μετατρέψει τὰ πάντα εἰς χρυσόν. Ὁ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις καθηγητῆς τῆς Ἀστρονομίας ἐν τῷ ἀστεροσκοπεῖῳ Lick προδύγων ἐκλείψιν καὶ τοῦ ἐλαχίστου κλάσματος τοῦ πρωτολέπτου, ἔχει τὴν ἀρχὴν του ἐκ τοῦ κρονολήρου Ἀστρολόγου (Ἀστρομάντεως), ὅστις ἐξῆσκει τὴν *Ma u r n n M a γ ε ι α ν* πρὸ τινων ἑκατονταετηρίδων καὶ ἡξίον νὰ ἀποκαλύψῃ εἰς τοὺς δεισιδαίμονας ὁπαδοὺς του ὁποῖαν ἐπιγροὴν οἱ πλανῆται ἐμελλόν νὰ ἀσκήσωσιν ἐπὶ τῶν τυχῶν των

Οἱ δὲ προλέγοντες τὸ μέλλον, καὶ οἱ ὀδυροκεῖς πνευματισταί, οἵτινες λυμαίνονται εἰσέτι τὴν γῆν καὶ πολλαπλασιάζουν τὸν δόλον καὶ τὰς μυστικὰς ἀνοησίας, ὀφείλομεν νὰ ὁμολογῶμεν ὅτι εἶνε τέκνα τῶν σοφῶν τοῦ 14ου καὶ 15ου αἰῶνος.

Ἀλλ' εἶνε μεγαλείτερος ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀκε-

ραίου χαρακτῆρος καὶ καλλιεργημένου πνευματὸς ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, οἵτινες ἠρεύνουν καὶ ἐδοκίμασαν κατὰ τὰς δύο παρελθούσας δεκαετηρίδας τὰ ψυχικὰ φαινόμενα ἀπομακρύνοντες τὸν δόλον καὶ θέσαντες ἐπιστημονικὰς θεωρίας ἀντὶ τῶν εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν ἐξαγομῶν συμπεροσμάτων.

Ἡ Ἑταιρεία τῆς «Ψυχικῆς Ἑρεῦνης» ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ ἰδρύθη πρᾶγματι τῷ 1882 ἢ δὲ σήμερινῇ εἶνε προῖδον ἐκείνης χρονολογούμενῃ μόνον ἀπὸ τοῦ 1895.

Ἡ Ἑταιρεία αὕτη πλεῖστα ἐπιφανῆ ἀριθμοῦσα μέλη φέροντα διακεκριμένα ὀνόματα ὡς οἱ J. H. Hyslop καθηγητῆς τῆς Κολομβίας, Ριχάρδος Hodgson ἐκ Βοστώνης, Th. Flournoy καθηγητῆς ἐκ Γενεύης καὶ συγγραφεὺς τοῦ «Ἐξ Ἰνδιῶν εἰς Ἀρν» ἔργου περὶ οὗ πολὺς ἐγένετο λόγος, Καῖσαρ Lombroso καθηγητῆς ἐκ Τουρίνου, Ribot καθηγητῆς ἐκ Παρισιῶν, μετ' ἄλλων ἐπίσης σπουδαίων καὶ ἂν ἀκόμῃ τὸ ὄνομά των δὲν εἶνε ἐντελῶς ἐξ ἴσου γνωστὸν ἐντεῦθεν τοῦ Ἀτλαντικοῦ, παρουσιάζει τρομερὸν μέτωπον πρὸς τοὺς ἀξιοῦντας ὅτι μόνον οἱ ἀμαθεῖς καὶ οἱ ὀκνηροὶ ἐνασχολοῦνται εἰς μελέτας περὶ τὰς ἀλλாகότους δοριστολογίας σχετικῶς πρὸς τὰ διανοητικὰ φαινόμενα.

Τὰ ἀντεπιστέλλοντα μέλη τῆς Ἑταιρείας

ταύτης χαιρετίζουν ἐκ τόσων πόλεων μεγάλως ἀπ' ἀλλήλων ἀπεχουδῶν, οἷαι ἡ Στοκχόλμη, τὸ Μόναχον, ἡ Πετρούπολις, ἡ Λειψία καὶ τὸ Λονδῖνον. Καὶ ἐξ ἄλλων τόπων μεγαλειτέρας ἐκτάσεως μέγα ἐξεδηλώθη ἐνδιαφέρον διὰ πᾶν εἶδος ψυχικῆς ἐκδηλώσεως.

Καὶ ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν νέων περιοδικῶν συγγραμμάτων, ἅτινα ἐις τὰς ἀνεφάνθησαν πραγματευόμενα περὶ τῶν διαφόρων κλάδων τῆς ψυχολογίας ἐναργέστατα δεικνύει ὅτι τὸ κοινὸν ἐν γένει ἐνδιαφέρον συγκεντροῦται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον περὶ τὸν κόσμον τοῦ διανοεῖσθαι.

Ὅτι δὲ εἰς ἕκαστον τῶν περιπτέρων (ἐνθα πωλοῦνται ἐφημερίδες) δύναται τις νὰ ἴδῃ τοιαῦτα περιοδικὰ οἷα τὰ : «Νοῦς», «Νοντικὸς συνήγορος» τὸ «Περιοδικὸν τῶν ὑστερισμῶν» κ.τ.λ. τοῦτο εἶνε ἀρκούντως σταθερὰ ἐνδείξεις ὅτι εἰς τὰ ψυχικὰ φαινόμενα ἀρχεται νὰ διδῇται σπουδαιότερα σημασία ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας τῆς «Ψυχικῆς Ἑρεῦνης» περιλαμβάνει τρεῖς γυναῖκες, τὴν Καν H. Sedgewick τὴν Δα. Alice Johnson καὶ τὴν Καν Verall, ἀπάσας ἐκ Καμβρίας τῆς Ἀγγλίας· καὶ αὐτὴ δὲ ἡ ἐγκύκλιος ρητῶς ἔλεγεν ὅτι «Κυρίαι εἰσὶν ἐκλέξιμοι εἴτε ὡς συνέταιροι εἴτε ὡς μέλη». Ἀλλὰ τῶν κυριῶν τούτων τὰ ὄνόματα ἐφάνθησαν μόλις τῷ 1901, ὅπερ καταδεικνύει ὅτι αἱ γυναῖκες λίαν προσφάτως μόνον ἠσυχολήθησαν σπουδαίως περὶ τοιοῦτον θέμα.

Ἀλλὰ τὸ ὅτι δύνανται νὰ δώσωσι καὶ ἔδωκαν πραγματικὴν καὶ πολύτιμον βοήθειαν διὰ τῶν παρατηρήσεων καὶ συμβολῶν αὐτῶν, δεικνύται ἀσφαλῶς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματιῶν τῶν ἐκτυπωθειῶν ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας τῆς «Ψυχικῆς Ἑρεῦνης», ὧν συγγραφεῖς ὑπῆρξαν αἱ ἀνωτέρω Κυρίαι.

Ἡ Δις Alice Johnson τοῦ ἐκπαιδευτηρίου Newham τῆς Καμβρίας εἶνε ἐκδότρια τοῦ Περιδικοῦ τῆς Ἑταιρείας καὶ ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν μέλος τοῦ Συμβουλίου.

Τῆς Κας Sedgewick τὸ ὄνομα ἀπαντᾷ συχνὰ ὡς συγγραφέως σχετικῶν πρὸς τὰς ψυχικὰς ἐρεῦνας ἀρθρῶν οἷα τὰ ἑξῆς : «Ἡ μαρτυρία περὶ φασμάτων», «Τὰ ψυχικὰ φαινόμενα τοῦ πνευματισμοῦ», «Ἡ μαρτυρία περὶ προαισθήσεως», «Ὁ Ξυδέρκεια» μετὰ δὲ τοῦ συζύγου αὐτῆς τοῦ Καθηγητοῦ H. Sedgewick παρουσίασεν ἕτερον ἔργον τό : περὶ μεταφορᾶς τῆς σκέψεως.

Ἡ ΚΑ A. W. Verall συνεισέφερεν ἀρθρον περὶ «Ἐπερφηδικῆς κτήσεως γνώσεως» ἐν ᾧ ἄλλην τισ Κυρία, ἥτις κρύπτει τὴν ταυτότητά της ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Δ ε σ π ο ι ν ί ς, προὐκάλεσε πολλὴν συγκίνησιν διὰ τῶν ἀρθρῶν της, ἐν τῶν ὁποίων ἐπεγράφητο : «The Apperant Sources of Subliminal Messages».

Ἡ περιπτῶσις τῆς Κας Piper καὶ αἱ ἀδιαφιλωνικῶς ἀψευδεῖς ἐκδηλώσεις της θεωροῦνται ὑπὸ τῶν νοσηρῶν ψυχολόγων τῆς σήμερον ὡς πολὺ μεγαλειτέρου ἐνδιαφέροντος τῶν τῆς Κας Blavatsky, ἥτις μεθ' ὅλην τὴν θρησκείαν (the cult) ἦν ἰδρυσαί καὶ τὴν προσωπικότητά της ὡς ὑπνωτιστρίδος, ἐπαίξε φοδερὸν ρόλον ἐφαρμιζόμενος πρὸς τὸν βασιλέα τῶν ἀπατεώων τὸν Cagliostro*.

Ἡ Helene Smith ὑπάλληλος ἐμπορικοῦ καταστήματος ἐν Γενεύῃ, τῆς ὁποίας αἱ ἐκστάσεις ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς τὴν συγγραφὴν τοῦ μεγάλου ἔργου τοῦ καθηγητοῦ Th. Flournoy «Ἐξ Ἰνδιῶν εἰς τὸν πλανήτην Ἀρην», εἶνε ἀξιοσημείωτος προσωπικότης ὡς καὶ ἡ ΚΑ Piper πρὸς τὴν ὁποίαν καταπληκτικῶς ὁμοιάζει κατὰ τε τὸ πρόσωπον καὶ τὴν ἐκφράσιν.

Τὴν Ἑλένην Σμιθ πρότως ὁ καθηγητὴς Hyslop κατέστρεψε γνωστὴν παρουσιάσας αὐτὴν εἰς τὸ κοινόν.

Μαθητρία τοῦ καθηγητοῦ Hyslop καὶ συνεργάτις τοῦ Καθηγητοῦ Flournoy εἰς τὸ ἔργον του «Composition Subliminable» εἶνε ἡ Δις Frank Miller, σπουδάσασα τὴν φιλοσοφίαν εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Κολομβίας, τοῦ Βερολίνου, τῆς Γενεύης καὶ τῆς Λοζάνης. Ἐξετέλεσεν αὐτὴ πειράματα τῆς διὰ «Κρυστάλλου Ὀπτασίας» (Crystal Vision) μετὰ τοῦ καθηγητοῦ Flournoy, ἐπεζητήσε Τηλεπαθικὴν ἐπικοινωνίαν εἰς διαφόρους χώρας καὶ ἐγένετο μέλος τῆς ἐν Ἀθῇ ναις Ἑταιρείας τῶν Φιλοτέχνων.

Ἡ μεγίστη αὐτῆς ἐπιθυμία εἶνε νὰ ἐκθρονίσῃ τὴν δεσποδαιμονίαν καὶ τὸν μυστικισμόν διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ θετικισμοῦ καὶ δι' ἐπιστημονικῆς ἀποδείξεως. Εἰς τὰς προσπάθειάς της ἐνεθαρρύνθη ὑπὸ ἀνδρῶν οἷος ὁ Ἑρμαν Σούδερμαν, ὁ A Brandl ἐκ Βερολίνου, ὁ δόκτωρ Σ. Ζωγραφίδης ἐξ Ἀθηνῶν μετὰ τῶν ἡδὴ μνημονευθέντων καθηγητῶν Flournoy καὶ Hyslop.

Ἡ Μάγισσα τῆς Endor ὑποτίθεται ὡς πρόγονος τοῦ Πνευματισμοῦ, ἡ Κυραία Σιδύλλη, αἱ Μοῖραι καὶ ἡ Πυθία ἦσαν ὅλαι γυναῖκες, αἱ δὲ ἔβριαι ἀνεγνωρίσθησαν πάντοτε ὡς δυνάμεις μυστικῆς θρησκείας ἢ αἰρέσεως.

Υφίσταται λοιπὸν λόγος τις δι' ὃν ἐφ' ὅσον ἡ Ἐπιστήμη καὶ ὁ Πολιτισμὸς προβαίνουσιν αἱ νοήμονες γυναῖκες νὰ μὴ συμμετέχωσι πάσης ἐρεῦνης περὶ ἀληθείας εἰς ἣν δύνανται νὰ δειχθῶσιν ἀρμόδιαι ;

«Ἡ Ἀμερικὴ εἶνε ὁ παράδεισος τῶν γυναικῶν» — βεβαίως οἱ Εὐρωπαῖοι — ἀλλὰ καὶ ἡ Ἀγγλία ἀρχεται ἐπίσης ἐπιτρέπουσα εἰς τὰς γυναῖκας αὐτῆς ὅ,τι δύνωσι ἐπιθυμοῦσιν ἐν τῷ διανοητικῷ κόσμῳ.

Τὰ ἐν τῇ Ἑπειρωτικῇ Εὐρώπῃ Πανεπιστήμια ἀνοίγουσι το ἐν μετὰ τὸ ἄλλο τὰς θύρας τῶν εἰς γυναῖκας, αἵτινες δύνανται νὰ σπουδάσωσι ἐξ ἴσου καλῶς ὡς οἱ ἄνδρες, καὶ εἰς αὐτὰς δὲ ἀκόμη τὰς τάξεις τῆς Γερμανικῆς μεταφυσικῆς προσφύως ἀνεμύχθησαν αἱ γυναῖκες. (Found their way).

Ἀλλ' αἱ γυναῖκες τώρα μόλις ἀνεμύχθησαν καὶ ἐπομένως τὸ ἔργον αὐτῶν ἐν συγκρίσει εἶνε μικρὸν εἰσέτι, ἀλλὰ τὸ μέλλον ὑπόσχεται μέγала διὰ τὰς πεπρωκισμένας ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ εὐπαιδεύτους γυναῖκας, ἅτινα καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς ἐρεῦνας τῶν τὰς ἡβελον ἱκανοποιήσει καὶ ἄλλους ὀλιγώτερον πεπρωκισμένους ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ ὀλιγώτερον εὐπαιδεύτους ἡβελον βοηθήσει, ὅπως ἐξέλθωσιν ἐκ τῶν συγχύσεων τῆς διανοίας.

Νέα Ὑόρκη.

Δεσποινίς FRANK MILLER

* Σ.τ.Δ. Ὁ κόμης Ἰωσήφ Balsamo de Cagliostro ὑπῆρξε περιβόητος ἀγύρτης ἱατρεὺς καὶ ἀλχημιστὴς ἐγεννήθη δὲ εἰς τὸ Παλέρμον τῆς Ἰταλίας (1743).

THE BEGGAR'S RICHES

Yes, 'tis true, I'm a beggar,
With weary and ill sh'd feet
No roof do I own and this mossy stone
Serves me for my humble seat.

You in your grand palace yonder,
Built by your sires of yore
You sit at your ease and do as you please,
Midst servants and trappings galore.

Your coffers are crowded with billion,
Your jewels you count by the score,
And every day as it passes away
Adds much to your too great store.

Standing there at your window
And looking here at me
You pity and scorn for marry a morn
Such wretched sights do you see.

Yet y too have a palace
«A castle in the air»
«A castle in Spain» the far reaching main
And tis grand and high and fair.

It has a dome of sapphire
Hewn from the midnight sky
And of clear blue air here and there,
Great turrets meet the eye.

From the clouds upon a summers day
I quarried my marble white,
When the sea did not rest, from its dark green breast
I took my malachite.

The early dawn tears the flowers shed
Gave me pearls of silver sheen.
In the flaming sky when the day must die,
My opals may be seen.

When the fields more bright with buttercups
I found my gellow gold
And my silver white, when the night was bright,
And the air was clear, still and cold.

My diamonds they are as many
As sands by the swelling sea
For I found them at night by the clear moon's light
And the stars all laughed with me.

So I but a beggar, am richer far
Then you with your lordly train
For your treasures here do not compare
To mine in God's domain

Mis FRANK MILLER

ΤΑ ΠΛΟΥΤΗ ΤΟΥ ΠΤΩΧΟΥ

Ἀλήθεια εἶμαι ἓνας ζητιάνος
Εὐπόλυτος μὲ πόδια κουρασμένα
Χωρὶς καλύβα, ἓνα λιθάρι
Μ' ὑπηρετεῖ χαριτωμένα.

Σὺ μέσ' τὸ χρυσὸ σου τὸ παλάτι
Ποῦ τῷ κτισθάν μιὰ μέρα οἱ παλαιοὶ σου
Ἀξέγνοιαστα γυρίζεις, καὶ ὅλοι θε
Οἱ δοῦλοι λάμπουνε κ' οἱ θησαυροὶ σου.

Εἶνε στὲς κάσες ἄσπαστο τ' ἀσῆμι
Ἀμέτρητα στολίδια καὶ χρυσάφι
Καὶ κάθε ἡμέρα ὅπου διαβαίνει
Γιομίζει ἡ κάσα σου κι' ἀστράφτει.

Ὅταν ἀπὸ τὸ παράθυρό σου
Ποῦ στέκεσαι ἀγνάντια μου κυττάζεις
Αὐτὰ ὅπου τὰ μάτια σου προσδίδουν
Θὰ τὰ λυπᾶσαι ἢ θὰ τὰ χλευάζεις.

Κι' ὅμως καὶ ἐγὼ ἓνα παλάτι
Ἔχω καὶ ἐν ὄνειρο, ἓνα πόθο
Οὐράνια ἀφτάστα καὶ θεῖα
Στὴ πλάση τῇ ἀπέραντῃ τὰ νοιώθω

Καὶ θόλο ἔχει ἀπὸ ζαφείρια
Τῆς νύχτας τὸν γαλάζιο τὸν αἰθέρα,
Θὰ ἰδοῦν τὰ μάτια σου ἂν κυττάζεις
Χρυσὰ παλάτια ἐκεῖ πέρα.

Κ' ἔκοψα τὸ μάρμαρο τὸ ἄσπρο
Ἀπὸ τὰ νέφη θερινῆς πρωΐας
Κι' νῦρα τὸν μαλαχίτη μου στὰ στήθη
Τῆς θάλασσας τῆς μαύρης τῆς ἀγρίας.

Καὶ τὴν αὐγὴ ποῦ ἐκλαψαν τὰ ἄνθη
Μοῦ ἔδωκαν λευκὰ μαργαριτάρια,
Στὸν οὐρανὸ ποῦ ἔγεγενεν ὁ ἥλιος
Πολύτιμα ἐλάμπανε λιθάρια.

Μέσ' τὰ χρυσάνθεμα τοῦ κάμπου
Ἐδιάλεξα τὸν κίτρινο χρυσὸ μου
Μέσα στὴ νύχτα ποῦ λαμποκοποῦσε
Εὐρήκα τὸ ἀσῆμι τὸ δικό μου.

Καὶ εἶναι τὰ διαμάντιά μου πολλὰ
Ὅση ἡ ἄμμος εἶναι τοῦ γιαιλοῦ
Τὰ βροῦκα μέσ' τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ
Καὶ τ' ἀστέργια γέλασαν μαζί μου.

Ἔτσι κι' ἐγὼ ἂν καὶ ζητιάνος
Ζῶ πρὸ καλῆτερος ἀπὸ σένα
Δὲν μοιάζουν ὅλοι οἱ θησαυροὶ σου
Μ' ὅσους στὴ κτίση βροσκονται γιὰ μένα.

Δι' ΦΡΑΓΚ ΜΙΛΛΕΡ

Μετάφρασις ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΙΧΑΗΛ

ΤΟ ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΣ ΠΝΕΥΜΑ

Τὸ πνεῦμα τῆς ἀποταμιεύσεως ἀνευρισκόμενον καὶ εἰς τινὰ τῶν ἀλόγων ζώων ἀποτελεῖ μίαν τῶν σπουδαιοτέρων παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ ἀρετῶν, αἵτινες παρακολουθοῦσιν αὐτὸν εἰς ἅπαντα τοῦ πολιτισμοῦ τὰ στάδια.

Ἐν τῷ ἡλιολόουστῳ ἀγρῷ ἔνθα ὁ προβλεπτικός μύρμηξ ἀγωνιᾷ μεταφέρων εἰς τὴν κατοικίαν του διὰ τοῦ στόματος καὶ τῶν ποδῶν τοὺς φυτικούς κόκκους ἢ τοὺς νεκροὺς σκώληκας καὶ τέττιγας ὅπως ἀποταμιεύῃ τὰς διὰ τὸν χειμῶνα ζωοτροφίας του. ὀλίγον περαιτέρω ὁ ἀγριος τοῦ Ἰσημερινοῦ κάτοικος συνάξει ἐπιμελῶς ἀγρίους τῆς γῆς καρποὺς οὐχὶ μόνον ἵνα καταπραύνη τὴν πείναν, ἢ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, αἰσθάνεται ἀλλὰ καὶ ὅπως μεταφέρῃ ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν ἐκ κορυμῶν δένδρων καὶ χόρτων καλύβην του διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς αὔριου. Οἱ κάτοικοι τῆς παγετώδους Γῆς τοῦ Πυρὸς εὐρίσκοντες παρὰ τὴν ἀκτὴν πτώμα φαλαίνης διαμελίζουσιν αὐτὸ καὶ ἕκαστος κρεμῶν ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ διὰ προχείρως σχηματιζομένης ὀπῆς τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ ἐκ τῆς φαλαίνης τεμάχιον τὸ μεταφέρει εἰς τὴν διὰ δέρματος φώκης ἐστεγασμένην καλύβην του.

Ὁ ἄνθρωπος τοῦ ὁποίου ὁ πολιτισμὸς διήνοιξε τὰ πνευματικὰ ὄργανα καὶ τὸν ὁποῖον κατέστησεν ἱκανὸν ὅπως κατανοήσῃ τὴν ἀνάγκην τῆς περὶ τοῦ ἀποτέρω ἀδύλου μέλλοντος μερίμνης, ὀφείλει μὴ κυριευόμενος ὑπὸ τοῦ πάθους τῶν τῆς σήμερον συνεχῶν ἀπολαύσεων νὰ διαθέτῃ μίαν αὐτοῦ σκέψιν καὶ διὰ τὸ μέλλον, νὰ ρίπτῃ ἐν καὶ πρὸς αὐτὸ βλέμμα.

Ἐκαστον ἄτομον ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἔχει ἐνώπιον αὐτοῦ λευκὰς ἀλλὰ καὶ μελανὰς ἡμέρας, δι' ὧν ἢ μοῖρα ἐκλώσῃ τὸ δίχρουν ἀνθρώπινον νῆμα. Ἀπολαμβάνει ὑγείας καὶ νεανικοῦ σφρίγγους καθιστάμενος γενναῖος καὶ δραστήριος, ἀλλ' ἔχει πρὸ αὐτοῦ τὰς ἀπείρους τοῦ βίου κινδυνώδεις διακυμάνσεις, καθὼς ἔχει καὶ τὴν μέλλουσαν εἰκόνα του ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ κλονιζομένου εἰς τοὺς πόδας του γηραιοῦ πάππου τοῦ πρὸ τῆς θύρας τοῦ γεγηρακότος ἐπίσης οἴκου του περιπλανῶντος τὰ ἀσταθῆ βήματά του, τοῦ μὴ δυναμένου νὰ φέρῃ τὸ βῆμα ὅπου τὸ συμφέρειν ὀδηγεῖ αὐτόν, τοῦ πτοουμένου πρὸ τῆς μικροτέρας τοῦ ἐδάφους ἀνωμαλίας, τοῦ καταπονουμένου ἐκ τῆς ἀναγνώσεως μιᾶς τοῦ ἔγγονοῦ του ἐπιστολῆς.

Τὸ σθένος καὶ ἡ ἀντοχὴ ἐγκατέλιπον τὴν παρακμάσασαν καὶ ἐτοιμόρροπον ταύτην ὑπαρξιν καθὼς καὶ ἡ ὀξύτης τῆς ὁράσεως καὶ ἀκοῆς.

Εἶνε σκεβρωμένον πλοῖον τὸ ὁποῖον ἀφοῦ ἐταξείδευσεν ἰσχυρὸν καὶ ἀκατάβλητον μὲ ὀλιγωτέρας εὐδίας καὶ περισσοτέρας καταγιῖδας τὸ πολυτάραχον πέλαγος τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, διαβρωθὲν ὑπὸ τῶν ὑδάτων ἐρρίφθη κεκμηκὸς εἰς τὴν ἀμμώδη ἐκείνην παραλίαν, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον καμαρωμένον ἐξῆλθε διὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ ἀμφίβολον τῆς ζωῆς πέλαγος.

Τοιοῦτος ὁ ἄνθρωπος κατὰ τὸ ἀσθενὲς αὐτοῦ γῆρας

Ἡ εἰκὼν αὕτη τοῦ γήρατος καὶ τὸ ἀδύλον αὐτοῦ τοῦ προσεχούς μέλλοντος ἀρκοῦσιν ὅπως πείσωσι τὸν ἄνθρωπον περὶ τοῦ μεγέθους τῆς ἀρετῆς τῆς ἀποταμιεύσεως. Ὁ ἀποταμιεύων καθίσταται ἀκατάβλητος πρὸ τῶν τυχόν ἐξ ἐπιχειρήσεων ἀτυχημάτων, πρὸ τῶν οἰκονομικῶν δυσχερειῶν εἰς ἃς ἀπρόοπτοι νόσοι δύνανται νὰ φέρωσιν αὐτὸν καὶ ὡς προβλεπτικός μύρμηξ ἀρκοῦσας ἐξασφαλίζει τὰς διὰ τὸν χειμῶνα τοῦ βίου ζωοτροφίας. Καθίσταται πρὸς τοῦτοις ἐργατικός, φειδωλός, νηφάλιος, παραγωγικός καὶ τέλος κεφαλαιούχος καὶ ἐπιχειρηματίας. Ἡ ἀποταμίευσις μαρτυροῦσα τὸν κατ' ἐξοχὴν ἠθικὸν τοῦ ἀνθρώπου χαρακτῆρα καὶ τὴν ὑγιᾶ αὐτοῦ διάνοιαν, εἶνε εὐεργέτημα ἐξερχόμενον ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἐνεργοῦντος αὐτό, ἵνα εἰς αὐτὸν καὶ πάλιν ἐπανέλθῃ παρέχον ἅμα τὴν εὐεργετικὴν του ἐπίδρασιν ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς κοινωνίας.

Οὐχὶ δὲ μόνον ἀπὸ ἀτομικῆς ἀλλὰ καὶ ἀπὸ γενικωτέρας ἀπόψεως ἐξεταζομένη ἡ ἀποταμίευσις καταδεικνύει τὸ μέγα ἐκπολιτιστικὸν καὶ εὐεργετικὸν ἔργον τὸ συντελεσθὲν ὑπ' αὐτῆς. Ἄν ὁ ἄνθρωπος πᾶν ὑλικὸν ἀγαθόν, ὅπερ ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ ἀπελάμβανε κατεσπατάλει ἀνεκαθεν πρὸς θεραπείαν αἰσθητικῶν αὐτοῦ ἀπολαύσεων, ποῖος θὰ διέθεε τὸ ἀπαιτούμενον χρήμα πρὸς διάδοσιν ἐπιστημονικῶν καὶ ἄλλων ἐγκυκλοπαιδικῶν γνώσεων συντελουσῶν εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν τοῦ ἀνθρώπου μόρφωσιν; τίς θὰ παρήγε καὶ θὰ ἀνέπτυσσε τὴν βιομηχανίαν, τὸ ἐμπόριον καὶ τὰ πρὸς συγκοινωνίαν μέσα; Ἡ ἀνθρωπότης θὰ διέμενεν ἐν τῇ νηπιώδει αὐτῆς καταστάσει, αἱ

δὲ αἰσθητικαὶ τοῦ ἀνθρώπου ὁρέξεις ἰκανοποιούμεναι ἤθελον ἐπιφέρει ἐν ἀπελπιστικὸν ἀποτελεσμα, τὴν ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει διέγερσιν τοῦ κτήνους, τοῦ θηρίου...

Ἄλλ' ἡ ἀνθρωπότης χάριν τῆς πνευματικῆς αὐτῆς ἀναπτύξεως καὶ πρὸς ἀπόλαυσιν ὑψηλοτέρου καὶ εὐγενεστεροῦ βίου διέθεσεν ἄπειρα κεφάλαια ἐν τῶν σπουδαιότερων τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ἡ ἀποταμίευσις.

Κατὰ ταῦτα ἕκαστον τῆς κοινωνίας μέλος κεκτημένον ἢ μὴ πλοῦτον καὶ ἀποταμιεύον μέρος τῶν κερδῶν αὐτοῦ ἐλαεῖ καὶ ἑαυτὸ καὶ ἐλκκλήρον τὴν κοινωνίαν ἐν ἣ ζῇ Ἄς λάβωμεν ὡς παράδειγμα ἓνα τῶν πτωχοτέρων ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ διὰ τὸν ὅποιον ἡ ἀποταμίευσις θεωρεῖται ἴσως ἀδύνατος. Λαμβάνων οὗτος καθ' ἑκάστην τὸ εὐτελὲς ἐπὶ παραδείγματι ποσὸν τῆς μιᾶς καὶ ἡμισείας δραχμῆς δύναται οὐχ ἥττον ἐξ αὐτοῦ νὰ ἀποταμιεύσῃ εἴκοσι καὶ μόνον λεπτὰ ἐκ τῶν πεντήκοντα, ἅτινα ἴσως ἤθελεν ἐξοδεύσει εἰς οἰνοπωλεῖον ἢ ἀλλαχοῦ. Τὰ εἴκοσι ταῦτα λεπτὰ αὐξάνουσιν ἐντὸς μηνὸς εἰς ἐξ δραχμᾶς, αἵτινες κατατιθέμεναι κατὰ μῆνα τακτικῶς εἰς τι ταμιευτήριον θὰ ἀνέλθωσιν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ πρὸς 4 ο)ο τόκου τοῦ ἀνατοκίζομένου καθ' ἑξαμηνίαν, εἰς δραχ. 73.57.

Ἐντὸς δὲ πενταετίας τὰ ἡμερήσια ταῦτα εἴκοσι λεπτὰ τοκίζόμενα καὶ ἀνατοκίζόμενα θὰ ἀνέλθωσιν εἰς δραχ. 399,10, καὶ ἐντὸς δεκαετίας εἰς τὸ ποσὸν τῶν 885,25 δραχμῶν σχηματισθὲν ἐκ τῶν μικρῶν καταθέσεων, ὧν τὴν στέρχνον οὐδόλως ἠσθάνθη ὁ ἐργάτης καὶ ἅτινα ἀσκόπως ὅλως καὶ ἀνευ οὐδεμιᾶς σωματικῆς ἢ ἠθικῆς ὀφελείας θὰ ἐσπαταλῶντο καθ' ἑκάστην. Ταῦτα δὲ πάντα χωρὶς ὁ πτωχὸς ἐργάτης ὁ ἐφ' ὅλην τὴν ἡμέραν μετὸν φλογερὸν τοῦ ἡλίου καύσωνα ἢ μετὸ παγετῶδες τοῦ βορρᾶ φύσημα καταπονούμενος ἐν τῇ ἐργασίᾳ νὰ στερεῖται τῆς ἀπαραιτήτου δι' αὐτὸν ἀναψυχῆς καὶ διαχύσεως, ἥτις καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ζωογονεῖ καὶ τὸ σῶμα εὐχαριστεῖ καὶ ἀναπαύει.

Καταδειχθέντες τοῦ δυνατοῦ τῆς ἀποταμιεύσεως εἰς τὸν τοιαύτης οἰκονομικῆς καταστάσεως ἄνθρωπον, ἀναμφίρρηστον τυγχάνει ὅτι πάντες ἐὰν θέλωσι δύνανται ν' ἀποταμιεύωσι.

Ἦδη ἄς ἐξετάσωμεν τὰ ὑπὲρ τῶν πτωχοτέρων τάξεων ληφθέντα ὑπὸ τοῦ πολιτισμοῦ μέτρα.

Διὰ τὸν ἡμερόβιον ἐργάτην συνέστησαν τὰ ταχυδρομικὰ καὶ τραπε-

ζιτικὰ ταμιευτήρια, δι' ὧν οὐχὶ μόνον ὁ πτωχὸς ἐξασφαλίζει σχεδὸν τὸ μέλλον του, ἀλλὰ καὶ ἀμοιβαία κοινωνικὴ εὐποιΐα ἐπιτελεῖται.

Τὰ ταμιευτήρια ἰδρυθέντα τὸ πρῶτον ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα Saving Banks (σωτήριοι τράπεζαι) ἀποτελοῦνται κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τὰς τῶν ἐργατικῶν τάξεων καταθέσεις, αἵτινες ἕνεκα τῆς μικρότητος αὐτῶν πρὸς οὐδεμίαν ἐπιχείρησιν δύνανται μεμονωμέναι νὰ χρησιμεύσωσιν.

Ἡ ὑπαρξίς τῶν ταμιευτηρίων διεγίρει παρὰ τῷ ἐργάτῃ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἀποταμιεύσεως καὶ τὴν σκέψιν περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς φειδοῦς, καταρρίπτουσα τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθως παρ' αὐτῷ ἀρχὴν «μεροδούλι 'μεροφάϊ» προφυλάττει δὲ αὐτὸν πολλάκις ἀπὸ τῶν ποικίλων ἀσωτιῶν, δι' ὧν ὁ ἐργάτης νομίζων ὅτι παρέχει ἡδονὴν εἰς τὸ κεκμηκὸς αὐτοῦ σῶμα ἀσυνειδήτως ὑποσκάπτει ἐνίστε αὐτὴν τὴν ὑγίαν του καὶ τὰς ἐν αὐτῷ βάσεις τῆς ἠθικῆς.

Ὅθεν τὰ ταμιευτήρια εἶνε τὰ κατ' ἐξοχὴν ἠθικὰ ἰδρύματα τὰ ὁποῖα μετὰ τοῦ χρήματος τοῦ ἐργάτου φυλάττουσι καὶ ἀναπαύουσι τὰς ἠθικὰς αὐτοῦ ἀρχὰς προασπίζοντα ἅμα καὶ τὴν σωματικὴν αὐτοῦ εὐεξίαν.

Ἀποδειχθείσης τῆς εὐεργετικῆς τῶν ταμιευτηρίων ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐπιδράσεως, ἄς ἀφιερῶσωμεν ὀλίγας γραμμὰς καὶ διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν.

Καὶ πρῶτον περὶ τῶν ταχυδρομικῶν ταμιευτηρίων.

Τὸ ταχυδρομεῖον ἐθεωρήθη ὡς ἐν τῶν καταλληλοτέρων κέντρων πρὸς ἴδρυσιν ταμιευτηρίου ἐν αὐτῷ. Ὡς διατελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς πολιτείας εἶνε ἀπηλλαγμένον πάσης ἐκ μέρους τῶν καταθετῶν ὑποψίας περὶ δυνατῆς καταχρήσεως ἕνεκα δὲ τῆς λειτουργίας καὶ τῆς φύσεως αὐτοῦ συχνότατα δέχεται τὰς ἐπισκέψεις τῶν καταθετῶν, οἵτινες χωρὶς νὰ μεταβαίνωσι ἐπὶ τούτῳ, ρίπτοντες ἐπιστολὴν τινὰ εἰς τὸ γραμματοκιβώτιον δὲν δυσκολεύονται νὰ ρίπτωσι καὶ κερμάτιά τινα εἰς τὸ ἐν τῷ αὐτῷ ταχυδρομείῳ εὐρισκόμενον ταμιευτήριον.

Τοιαῦτα ταχυδρομικὰ ταμιευτήρια ἐνεργοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῆς πολιτείας εἰς τὰ ἀπανταχοῦ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ταχυδρομικὰ Γραφεῖα, ὡς καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι εἰς τὰ Κρητικὰ καὶ Ἰταλικὰ Ταχυδρομεῖα· λειτουργοῦσι δὲ κατὰ τὸν ἐξῆς κανονισμόν:

Αἱ εἰς ταῦτα καταθέσεις ἐνὸς καὶ τοῦ

αὐτοῦ προσώπου δύνανται νὰ ὦσι καὶ μίᾳ ἔστω δραχμῇ, προβαίνουνσι δὲ βαθμυδὸν μέχρι δισχιλίων δραχμῶν, τοκίζονται πρὸς 3 1/2—4 0/0 ἑτησίως καὶ ἀνατοκίζονται. Οἱ καταθέται λαμβάνουσι βιβλιάριον δι' ομαστικὸν τὸ ὁποῖον προσάγοντες λαμβάνουσι τὸ ἀναγκαιὸν αὐτοῖς ποσὸν ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο δέον νὰ ἔχωσι παρέλθει συνήθως 15 ἡμέραι ἀπὸ τῆς πρώτης καταθέσεως, οἱ δὲ ἀνήλικοι δὲν δύνανται νὰ ἀναλάβωσιν ἐκ τῶν κατατεθέντων ὑπ' αὐτῶν ποσῶν πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν. Χάριν δὲ τοῦ ἀποταμιευτικοῦ πνεύματος δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς καταθέτας νὰ ἀναλάβωσι πλείονας τῶν 100 δραχμῶν ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἐβδομάδος.

Ὁ καταθέτης δύναται ἀνεξόδως νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ ἐκ τῶν χρημάτων του ποσὸν τι καὶ ἐκ ταχυδρομικοῦ Γραφείου ἄλλης πόλεως ὑπαγομένου εἰς τὴν διοίκεισιν τοῦ ἐν ᾧ ἐγένοντο αἱ καταθέσεις ταχυδρομείου. Τὰ δὲ βιβλιάρια τῶν καταθέσεων δὲν δύνανται νὰ ὑποθηκευθῶσιν οὔτε νὰ κατασχεθῶσι.

Πλὴν τῶν ταχυδρομικῶν ταμιευτηρίων ἐνεργοῦσι καὶ τὰ τραπεζικὰ ταμιευτήρια ἰδρυόμενα ἐν ταῖς Τραπεζαῖς καὶ λειτουργοῦντα κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου τῶν ταχυδρομικῶν ταμιευτηρίων κανονισμόν.

Τοσοῦτον δὲ εὐεργετικὰ τυγχάνουσι τὰ ἰδρύματα ταῦτα τῆς προβλεπτικότητος, ὥστε πολλοὶ σπουδαῖοι ἄνδρες ἐν Ἀγγλίᾳ συνέλαβον τὴν ιδέαν νὰ ζητήσωσι τὴν ἐπέκτασιν αὐτῶν διὰ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Πενταλέπτου Ταμιευτηρίου (Panny Bank). Πρῶτος ὁ λόρδος Derby, ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ἐν Ἀγγλίᾳ συνέστησε τοιαύτην ἐταιρείαν (τῷ 1872) εἰς ἣν ἀνενέχθησαν καὶ δοῦκες καὶ κόμητες καὶ ἀρχιεπίσκοποι καὶ βουλευταί. Ἡ ἐταιρεία ἔδρασε μετὰ τῆς χαρακτηριζούσης τὸν Ἀγγλικὸν λαὸν σοδαρότητος καὶ δραστηριότητος εἰς τρόπον ὥστε, ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν διενεμνηθῶσαν 12,000 φυλλάδια πραγματευόμενα περὶ οἰκονομίας ἐκ τῶν καθημερινῶν δαπανῶν, ἐγένοντο 50 συλλαλητήρια εἰς ἃ ἔλαβον μέρος περὶ τὰς 15.000 ἀνθρώπων, ἔγραψαν φλογερὰ σχετικὰ ἄρθρα πλείονες τῶν 100 ἡμερίδων, ἐγένοντο συνεννοήσεις μετὰ πλείστων κληρικῶν καὶ ἐργοστασιάρχων, ἀφ' ὧν τὰς παραινήσεις καὶ προσπάθειας ἀγαθὰ ἠδύναντο νὰ προκύψωσιν ἀποτελέσματα καὶ οὕτω μετὰ ἐν μόλις ἔτος (τῷ 1873) ἡ πόλις τῆς Σκωτίας Γλασκόβη κατοι-

νουμένη ὑπὸ 480 χιλ. κατοίκων εἶχεν 125 Panny Banks καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἔτους κατετέθησαν 850,000 φρ., ἀπεδόθησαν 355,000 καὶ μετεφέρθησαν εἰς τὸ Γενικὸν Ταμιευτήριον 460,000 φράγκα.

Ἀλλὰ πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ εὐεργετικοῦ τῆς ἀποταμιεύσεως πνεύματος δέον ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας, καθ' ἣν ἐπὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας τοῦ παιδὸς ὡς ἐπὶ κηροῦ ἀποτυποῦνται καὶ ἀνεξίτηλοι συνήθως διαμένουσιν αἱ διεγερθεῖσαι σκέψεις, αἱ προξενηθεῖσαι ἐντυπώσεις καὶ τὰ διὰ τῆς διδασκαλίας ἀναπτυχθέντα αἰσθήματα, νὰ διαγείρῃται τὸ αἶσθημα τῆς πρὸς ἀποταμίευσιν ἀγάπης, τῆς ἀποστροφῆς δὲ πρὸς πᾶν περιττὸν καὶ ἐπιζήμιον.

Τὸν εὐγενῆ καὶ φιλάνθρωπον τοῦτον σκοπὸν τὸν σπουδαῖαν ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου ἐξασκοῦντα ἐπίδρασιν ἐξυπηρετοῦσι τὰ ἀπανταχοῦ σχεδὸν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ἰδρυόμενα σχολικὰ ταμιευτήρια, ἅτινα θεωροῦνται ὑπὸ τῶν ἀληθῶς παιδαγωγῶν ὡς ἀναπόσπαστον μέρος τῆς τῶν παιδῶν ἀνατροφῆς.

(Ἔπεται συνέχεια)

Ἀρτεμιδία Ι. Λανδράκη

ΤΙ ΜΕ ΜΕΛΕΙ ;

Ἄς κλαῖτε δλ' οἱ ἄλλοι κι' ἄς φωνάζουν
ἄς τρῶνε τὴ ζωὴ τους μ' ὅ,τι τύχη
εὐτυχισμένος εἰμ' ἐγὼ π' ἀράζουν
στὰ στήθη σου οἱ πόθοι μο' κι οἱ σίχοι.

Καὶ σὰν στὴν ἀγκαλιά σου μέσα γέρω
καὶ κλέβω τὰ γλυκὰ γυλιά σου, ροιῶθω
πὼς σύσσωμη τὴν εὐτυχία πέρω
σὲ κάθε χρυσοφτέρωτό σου πόθο.

Ἄς κλαῖτε δλ' οἱ ἄλλοι τί με μέλει ;
φαρμάκια ἄς λένε ἔχει ἡ ζωή
ἐγὼ τῆς εὐτυχίας βορῶ τὸ μέλι
μέσ' στὴ γλυκειά σου ὁλόφλογη προή.

Σάμος — 1902

Νίκος Ζαχαρίου

Παρακαλοῦνται οἱ μετοικήσαντες ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις ἢ ἀλλαχοῦ συνδρομητῶν νὰ δηλώσωσι τὴν νέαν αὐτῶν διεύθυνσιν πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ «Σπινθῆρος» πρὸς ἀκριβῆ ἀποστολὴν τῶν τευχῶν

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝ ΚΡΗΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΤΟΧΗΝ. — ΙΤΑΛΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ

ΚΡΙΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΗΡΩΟΥ

Η συνάδελφος «Νέα Ἐλευθερία» τοῦ Ἡρακλείου ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 10ης Ἀυγούστου ἐ. ε. σθεναρῶς ἐπικροτοῦσα τὴν ὑπὸ τοῦ «Σπινθῆρος» ριφθίσαν ἰδέαν περὶ ἐγέρσεως Κρητικοῦ Ἠρώου ἐνθουσιωδῶς ἐξαίρει ὑπὸ τὸν τίτλον «Πάντες ἄς ἐργασθῶμεν» τὸ λαμπρὸν τῆς ἰδέας διὰ τῶν ἐ. ἡς περίπου :

« Ἡ ἰδέα ἦν ὑποστηρίξει ἐν τῷ «Σπινθῆρι» ἡ ἀξιότιμος Διευθυντριά του περὶ ἰδρύσεως Ἠρώου, ἐν ᾧ θὰ συγκεντρώνται ἡ μνήμη τοῦ ἀφθόρως χυθέντος αἵματος, ἡ θαρροστεφής δόξα καὶ ἡ ἀμετρος ἐνγλωμοσύνη τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ ὑπὲρ τῶν ἡρώων καὶ τῶν προμάχων τῆς ἑλευθερίας του καὶ τῶν ἱερωτάτων δικαίων του εἰρε ἀρίστη καὶ ἐπρεπερ ἀπὸ πολλοῦ μάλιστα ρὰ ἥτο πραγματοποιημένη.

... Τῆς ἰδέας ταύτης, ἦν σήμερον μετὰ σθένους καὶ εὐκλειείας ἐχολοποῦται καὶ ὑποστηρίξει ἡ ἀξιότιμος συνάδελφος, τὸ μέγεθος καὶ ἡ ἱερότης ἐπιβάλλουσιν ὅπως τάχιστα συλλεγῇ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν πρὸς ἀνίδρυσιν τῶν μνημείων τούτων. Μεταχειριζόμεθα δὲ πληθυντικὸν διότι ὑποστηρίζομεν ὅτι τρία πρέπει ρὰ ἦνε τὰ Ἠρῶα, ἀρὰ ἐν εἰς ἐκάστην πόλιν τῆς νήσου καὶ εἰς περιόλειπτον αὐτῆς μέρος, οὐχὶ δὲ μόνον εἰς τὰ Χάρια διὰ τὸν λόγον ὅτι εἰρε πρωτεύουσα.

» Ἡ πόλις τοῦ Ἡρακλείου ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἰρε ἡ μεγαλειτέρα τῆς νήσου ἔχει καὶ τὸ προνόμιον, ὅτι ἐν αὐτῇ διὰ τῆς τελευταίας φοβερᾶς θυσίας ἐξιλεώθη ἡ θεία νέμεσις, ἐξ αὐτῆς δὲ ἀνέθορεν ἡ ἑλευθερία τῆς πατρίδος.

» ... Ποιοῦμενοι τὴν παρατήρησιν ταύτην νομίζομεν ὅτι πληρέστατα δικαιολογοῦμεθα ὑποστηρίζοντες τὴν ἐν μέρει τροποποίησιν τῆς προ-

τάσεως τῆς ἀξιότιμον συνάδελφον, ἦν ἐκθύμως καὶ ἐνθουσιωδῶς συνιστῶμεν καὶ ὑπὲρ ἧς οἱ πάντες καὶ ρὰ ἐργασθῶμεν καὶ ρὰ προσφέρωμεν τὸν ὀβολόν μας ὀφειλομεν».

Ἡ ὑπὸ τῆς «Νέας Ἐλευθερίας» ὑποβαλλομένη, τροποποίησις ὅπως ἀντὶ ἐνὸς Ἠρώου ἀνεγερθῶσι τρία, ἦτοι ἀρὰ ἐν εἰς ἐκάστην πόλιν ἐδρίσκει ἐν ἡμῖν πρόθυμον συνήγορον, καθότι ἐκίστη τῶν πόλεων μεγάλως συντελέσασα δι' ἰδίων θυσιῶν εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῆς ἑλευθερίας δικαιοῦται ρὰ δεικνῆν ἐν μιᾷ μαρμαρίνῃ στήλῃ πρὸς πάντας τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὴν τὰς αἰματηρὰς σελίδας τῆς τρικυμώδους ἱστορίας τοῦ παρελθόντος. Ὁ ἀξιότιμος Διευθυντῆς τῆς «Νέας Ἐλευθερίας» ἔχει πληρέστατα δίκαιον ὑποστηρίξαι τὴν τροποποίησιν ταύτην τῆς περὶ Κρητ. Ἠρώου ἰδέας, καθόσον καὶ ἡ ἰδιαιτέρα πατρίς του τὸ Ἡράκλειον ἐκ τῶν πρώτων συνευσεφερει εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς ὅλης Κρητικῆς πατρίδος καὶ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τῆς ἀχνίζει εἰσέτι τὸ κατὰ τὰς σφύρας τῆς 25ης Ἀυγούστου 1897 χυθὲν χριστιανικὸν αἷμα.

Εἰς οἰαδήποτε περιστάσιν διὰ τῆς συζητήσεως προβάλλει κα' ἐκλάμπει ἡ ἀλήθεια καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ζητήματος διὰ τῆς συζητήσεως τῆς ἰδέας προέκυψεν ἡ ἐντελεστερα διατύπωσις, καταδειχθείσης τῆς ἀνάγκης ὅπως εἰς ἐκάστην τῶν πόλεων τῆς Νήσου ἀνεγερθῶσι τοιαῦται καλλιμάρμαροι ἀναθηματικά στήλαι.

Πλὴν τῆς «Νέας Ἐλευθερίας» καὶ ἡ «Κρητικὴ Ἐφημερίς» Ρεθύμνη: γράφει ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 17 Ἀυγούστου τὰ ἑξῆς περίπου :

« Ἡ ὑπὸ τῆς Διευθυντρίας τοῦ «Σπινθῆρος» δεσποινίδος Λαοδράχῃ γενομένη ἐν τῷ τεύχει τοῦ Ἰουλίου ἐνθουσιωδῶς ἐκκλήσις πρὸς τὴν δι-

λοπιτρίας τῶν Κρητῶν, ὅπως δι' ἐράνων κατορθωθῇ ἡ ἰδρυσις Ἡρώων διὰ τοὺς ὑπὲρ πατρίδος πεσόντας, ἀν καὶ ἐγκλείει καλὴν καὶ ἀγίαν ιδέαν ἐν τοιούτοις νομίζομεν ὅτι τὸ πρῶτον εἶρε πρόωρον καθότι τὸ ἐν Κρήτῃ ὑπάρχον μάρμαρον δὲν θὰ ἐξαρκέσῃ ὅπως ἀναγραφῶσι τὰ ὀνόματα τῶν ἀγωνιστῶν ἐκείνων, οἵτινες οὐχὶ ἀ. ευ δικαιολογίας θὰ θελήσωσι καὶ ἐγραφῶσι τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰς τὸ πᾶνθεον τοῦτο τοῦ Κρητικοῦ πατριωτισμοῦ».

Ὁ ὑπὸ τῆς «Κρητικῆς Ἐφημερίδος» χαρακτηρισμὸς τῆς ἐκκλήσεως ὡς προώρου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ Κρητ. μάρμαρον δὲν θὰ ἐξαρκέσῃ κτλ. καθότι πολλοὶ δικαίως θὰ ζητήσωσι καὶ ἀναγραφῶσι τὰ ὀνόματά τῶν, ἀνατρέπεται διὰ τῆς πενθυμίας δύο τιμῶν, ἀφ' ἑνὸς μὲν οὐ πρόκειται περὶ ἀναθηματικῆς στήλης ὑπὲρ τῶν πεσόντων καὶ οὐχὶ ἐκείνων οἵτινες ζῶντες ἀπολαβούσιν ἤδη τοῦ γλυκέως καρποῦ τῶν ἀγῶνων τῶν. ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι εἴχομεν ἀναφέρει ἐν τῇ ὑπὲρ τοῦ Ἡρώων ἐκκλήσει, ὅτι ἐπὶ τῆς μαρμαρίνης στήλης μόνον αἱ χρονολογίαι τῶν διαφόρων ἐπαραστάσεων ἠθέλον χαραχθῇ, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ ὀνόματα ἀπάσης τῆς στρατιᾶς τῶν πεσόντων.

Φρονοῦμεν ὅτι τὸ Ἡρώων πο.ητικώτερον δύναται καὶ ἐνυπηρετήσῃ τὸν δι' αὐτοῦ ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν, ἐὰν δι' αὐτοῦ διαβλέπη τις τὸ ἀπειροποληθὲς σύμβολον τῶν ἐπὶ τῇ μακραιῶν δουλείᾳ ὑπὲρ ἐλευθερίας πεσόντων. Ἡ φαντασία του θὰ ἀναπαριστᾷ ἐν τῷ συνόλῳ τῶν τοῦ γενναίου τῆς πατρίδος στρατιώτας τοὺς ὑπὲρ μιᾶς εὐγενοῦς ιδέας ἀπορρήτως θυσιάζοντας τῇ ζωῇ τῶν. καὶ ἡ καρδιά του θὰ προσφέρῃ τὴν γορυκλίαν εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς ἡρώας ἐκείνους, χωρὶς καὶ εἶρε ἀνάγκη πρὸς τοῦτο τὰ γινώσκον αὐτοὺς καὶ ἐξ ὀνόματος. Θὰ τοὺς γινώσκον ἐκ τοῦ φωτισμένου τῆς δόξης, ἥτις ὑπερίπταται ὑπεράνω αὐτῶν ὡς γενναίων στρατιωτῶν τῆς πατρίδος ἀρεταρτήτως βαθμῶν ἀρχηγίας καὶ τῶν παρομοίων.

Ὅπως δὲ ἐκείνοι ἀπορόπως ὁλως ἔδρασαν ἀνευ ιδιοτελῶν σκοπῶν καὶ προθέσεων ἐπιδείξεως, ἀλλ' ὑπὲρ μιᾶς ἱερᾶς ιδέας, οὕτω καὶ ἡμεῖς σήμερον ἅς ἐκφράσωμεν διὰ τῶν ἀπλῶν τούτων στηλῶν τὴν ἀσβεστον εὐγνωμοσύνην μας πρὸς τοὺς στρατιώτας τῆς ιδέας τῆς εὐγενοῦς καὶ μεγάλης, ἐξυμνοῦντες αὐτοὺς ὡς σύμβολον μεγαλοπρεπείας καὶ ἐπιβάλλον ἐν τῇ περιβαλλούσῃ αὐτὸ ἱερᾷ αἰγλή καὶ οὐχὶ ὡς πρόσωπα κατ' ἄτομον λαμβανόμενα.

Μία προσθήκη ὁμῶς δὲν θὰ ἦεν ἰσως ἀσκοπος κάτωθεν τῶν ἐπὶ τῶν μαρμαρίνων στηλῶν χρονολογιῶν τῶν διαφόρων ἐπαραστάσεων. Καὶ ἡ προσθήκη αὕτη εἶρε ἡ ἐφ' ἑκάστου τῶν Ἡρώων ἀναγραφή τῆς χρονολογίας καὶ τοῦ τόπου τῶν πρὸς τὴν πόλιν ἐν ἣ ἀνηρέθη τοῦτο στενότερον σχετιζομένων σπουδαίων μαχῶν ἢ σφαγῶν.

Αὕτη εἶρε ἡ ἡμετέρα ιδέα ἥτις ὁμῶς δὲν φρο-

νοῦμεν ὅτι φέρει τὴν σφραγίδα τῆς τελειότητος τῆς δυναμένης μόνον εἰς ὑπερανθρώπους σκέψεις καὶ πράξεις καὶ ὑπάρξῃ. Τοιαῦται ιδέαι οἶα ἡ περὶ Κρητ. Ἡρώων δέον καὶ συζητῶνται ἐπὶ πο.η. διότι διὰ τῇ συζητήσεως, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἵπομεν, προκύπτει πικροτέρα ἢ ἀλήθεια καὶ δι' αὐτῆς μορφοῦται ἡ ὀρθότερα γνώμη.

Ἡμεῖς θὰ λογιζόμεθα λίαν εὐτυχεῖς, ἐὰν τὴν ἐν τῷ «Σπινθηρί» διατυπωθεῖσαν ιδέαν, ἰδῶμεν πραγματοποιμένην ἐπ' ἐκείνων, οἵτινες κάλλιον ὁμῶν δύναται καὶ ἀναλάβωσι τὴν ἐν τῇ πράξει πρωτοβουλίαν. Ἐργασίητε ὑπὲρ τῆς πραγματώσεως τῆς ιδέας ταύτης, ἥς ἡ ἱερότης καὶ τὸ ὕψος λαλοῦντα ἀφ' ἐαυτῶν δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ἐπιδοκιμασίας ἢ ἐξυμνήσεως.

Ἀρτεμισία Γ. Λανδοάκη

ΕΠΙΚΑΙΡΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΕΛΙΣ

ΕΓΓΡΑΦΟΝ * ΑΦΟΡΩΝ

ΤΗΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΠΟΛΙΟΡΚΙΑΝ

ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

19 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ — 1645

(Institut de France, fonds godefroy, τόμος 516)

Τὰ Χανία ἀνθίσταντο εἰς τὰς προσπάθειάς τῶν Τούρκων ἀκόλουθος δὲ τις (peic) ἐνὸς πασσᾶ, ἐπὶ πολὺ ὑπηρετήσας τοὺς Βενετούς, Σκλαβοῦνος τὸ γένος, ἐπύγαινε καὶ ἤρχετο ἐκ τοῦ στρατοπέδου εἰς τὴν πόλιν ἀνασυρόμενος ἐκ τῶν τειχῶν διὰ σχοινίου καὶ ἐπληροφόρει τοὺς πολιορκουμένους περὶ τῶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ συμβαινόντων.

Ἀμφίβολον ὁμῶς εἶνε, ἐὰν ὠφέλησε μᾶλλον ἢ ἐβλάψεν διότι εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι τῇ καταγγελίᾳ αὐτοῦ δύο ὑπόνομοι ἀνεκαλύφθησαν, ὅτε ὁμῶς καὶ πάλιν ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν, βεβαιόνων ὅτι δύο μεγάλοι ὑπόνομοι, ἐκ 300 πύθων πυρίτιδος ἑκάστος, εἶχον ἐτοιμασθῇ καὶ δεικνύων μάλιστα καὶ τὸν τόπον αὐτῶν, οἱ πολιορκούμενοι κατελύθησαν ὑπὸ ἀπελπισίας μὴ ἔχοντες ἕνεκα τοῦ ὕψους τοῦ ἐδάφους τὸν ἀπαιτούμενον διὰ νὰ τὰς ἀντικρούσωσι χρόνον. Ταῦτα μαθόντες οἱ κάτοικοι ἐστάσαν καὶ ἠπειλῶσαν ὅτι, ἐὰν δὲν ἐδυννηκολόγουν, ἤθελον στρέφει τὰ ὅπλα κατὰ τῆς φρουρᾶς, ἥς πολὺ ὑπερεῖχον κατὰ τὸν ἀριθμὸν. Συμβουλίου δὲ γενομένου, ἀπεφασίσθη ἡ τῆς πόλεως παράδοσις.

Τῇ 19 Αὐγούστου οἱ πολιορκούμενοι ἀνέπετασαν τὴν λευκὴν σημαίαν.

Ἐὰν δὲ οἱ πολιορκούμενοι κατῴρθωνον ν' ἀντιστῶσιν εἰς δύο ἀκόμῃ ἐφόδους, καὶ αὐτοὶ οἱ Τούρκοι λέγουσι ὅτι ἤθελον λύσει τὴν πολιορκίαν καὶ ἤθελον ἀποσυρθῇ ἐντὸς ὀκτῶ τῶν πολλῶν ἡμερῶν, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκ φόβου πρὸς τὸν εἰς ἐπικουρίαν ἐρχόμενον χριστιανικὸν στόλον, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἕνεκα τῶν κακοῦθων πυρετῶν καὶ τῆς δυσεντερίας, ἅτινα ἐλυμαίνοντο τὸ στρατόπεδον αὐτῶν.

* Σ τ. Δ. Τὸ ἀνωτέρω ἔγγραφο σωζόμενον εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας δημοσιεύμενον ὡς πραγματευόμενον σπουδαίαν λεπτομέρειαν, ἀφ' ἧς κατὰ τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐγγράφου προέκυψεν ἡ παράδοσις τῶν ἐν τῷ φρουρίῳ Χανίων πολιορκουμένων Ἐνετῶν πρὸ 257 ἐτῶν.

Τὸ ἔγγραφο τοῦτο ὡς ἐπικαίρον δημοσιεύμενον εἰς τὸ τεῦχος τοῦ Αὐγούστου ἀντὶ πάσης ἄλλης σχετικῆς σημειώσεως.

Ο ΑΛΥΩΤΟΣ

Στοῦ πατέρα τὸ μνημα
Γιῶδες—παπᾶς γορατίζει
Μ' ἐρωμεία τὰ χέρια
Προσευχὴ ψιθυρίζει.

Εἰς τὴν ἄσπλαγχτη πλάκα
Τοῦ παπᾶ ἢ μητέρα
Μὲ τὰ ἄλλα παιδιὰ της
Γορατίζει πειδ' πέρα.

Μὲ λιβάρι ἀρχίζει
Ὁ παπᾶς γὰ θυμιάζει
Ἐπὶ τὸ ἀγριο μνημα
Ποῦ τὸ κρῖμα φωλιάζει.

Καὶ θυμιάζει ὁλοένα
Μὲ καυμὸ καὶ λαχτάρα
Νὰ ξαγρίση τὸ κρῖμα
Καὶ γὰ φύγη ἢ κατάρη.

Βογγᾶ τότε τὸ μνημα
Κι' ἡ πλάκα του τρίζει
Κι' ἀπὸ μέσ' ἀπ' τὴν πλάκα
Ἐνὰ δάκρυ ἀναβλύζει.

Μὲ τὸ χέρι ἀπ' τὸν κρῖκο
Σιγαλὰ τὴν σηκώνει
Ὁ παπᾶς τρομαγμένος
Κι' ἡ ματιά του θολώνει!

ΕΙΚΟΝΕΣ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Τοῦ ἐξοχικοῦ σπητιοῦ μας τὸ μεγάλο ῥολόι
ἐσήμαινε δύο ὅταν ἐσηκωνόμεθα ἀπ' τὸ τρα-
πέζι.

Ὁ πατέρας ἤπρε μερικὲς ἐφημερίδες, ποῦ
μόλις τὴς εἶχε φέρει ἀποσταμένος ἀπ' τὴν πολλὴ
ζέστη ὁ γραμματοκομιστὴς καὶ ἀνέδινε στὸ
δωμάτιό του.

Οἱ ἄλλοι ἔμειναν κάτω καὶ συνομιλοῦσαν
κι' ἐγὼ ἀνέδηνκα στὴν καμαροῦλά μου ποῦ
θαρρεῖς πῶς εἶνε 'κεῖ ἡ ψιλὰ κτισμένη γιὰ νὰ
φυλάξῃ βουνά, ἀγροὺς καὶ θάλασσα κι' ἐκρατοῦσα
ἔς τὰ χέρια μου τὴ μικρὴ, τὴν ἀγαπημένη
μου γατίτσα.

Ἐκλείδα καλὰ τὴς γρίλλες τοῦ παραθύρου,
νὰ μὴ μᾶς πειράξῃ ὁ φλογερὸς ἥλιος ποῦ
λές κι' ἐστράβωνε τὸν ἀνθρώπο ἀντανάκλωντας
στὴν ἀπέναντι θάλασσα, ἐκάθισα τὴ Λιλιὰ
μου μὲ τὰ παθητικά της. τὰ μισόκλειστα κι' ὁ-
νειρεμένα μάτια σ' ἕνα τραπεζάκι ἀντίκρυ μου
κι' ἀρχισὰ νὰ πέρνω μὲ τὸ μολύδι στὸ Block
μου τὴς ὁμορφες γραμμὲς της, ποῦ ἔλεγαν τό-
σιν ἡδυπάθεια.

Ἡ γατίτσα μου πολυφαγώμενη καθὼς ἦταν
ἔμεινε ἀκίνητη· καὶ μόνο σὰν νὰ ἤθελε νὰ μὲ

Πάλιν ἄλνωτο μένει
Κι' εἶνε μαῦρο ἀκόμα
Ὅπως ἦταν καὶ πρὶν
Τοῦ πατέρα τὸ σῶμα.

Ὅταν ζοῦσεν ὁ δόλιος
Γιὰ γὰ σῶση τὸ χρῆμα
Ὅμοιο ψεύτικο πῆρε
Κι' εἶνε τοῦτο τὸ κρῖμα.

Κάθε βράδυ μὲ τᾶστρα
Πνεῦμα μαῦρο τὸν σέρνει
Ἀπ' τὸ κρῖο του μνημα
Κι' εἰς τὴν πόλιν τὸν φέρνει.

Τρομαγμένος ὁ κόπμος
Σ' ἐκκλησιὰς γορατίζει
Καὶ λιμπάδες ἀνάφτει
Καὶ τὸ φάσμα ξορκίζει.

Μὴ γιὰ πάντα ὁ γέρος
Μαῦρο σῶμα θὰ μείνῃ
Μέσ' στὸν τάφ' τὸ κρῖμα
Εἰν' ἀργὰ πειὰ... δὲ σβύνει.

Μενέλαος Ι. Λανδροάκης

Τελειόφοιτος τῆς Νομικῆς

ΤΟ ΛΕΙΨΑΝΟ

διασκέδαση ἀρχισεν ἐν' ἀτέλειωτο ἀπὸ τὰ συ-
νηθισμένα τραγοῦδιά της.

Καὶ ἦταν αὐτὸ ὁ μόνος ἦχος ποῦ ἀκουγότανε
τὴν ὥρα 'κεῖνη στὴν ὁμορφῇ, τὴ καταπράσινῃ
ἐξοχῇ μας συνοδευμένος κάπου κάπου καὶ μὲ
μιά φωνίτσα τοῦ ἀκούραστου καλοκαιριάτικου
τραγουδιστῆ, τοῦ τζιτζικα.

Ἦταν Ἰούλιος μῆνας καὶ ποῖος τολμοῦσε νὰ
προβάλλῃ στὸ δρόμο μας μὲ 'κεῖνη τὴ λαύρα,
ποῦ φαίνότανε ν' ἀνδραῖνη σὰν ἐλαφρὸς κα-
πνὸς ἀπὸ τὸ πυρῶμένο χῶμα.

Ὅλη ἡ γειτονιά ἀπὸ τὴν ἴδω μερὰ τοῦ
σπητιοῦ μας κουρασμένη ἀπὸ τὴν προῶνῃ
δουλειὰ κοιμῶτανε ἐξνοιασθὴ μέσα στὰ μικρὰ
κάτασπρα σπητάκια, ποῦ εἶνε στολισμένα ἀπ'
ἐξω μὲ ἀσπρισμένους ντενεκέδες βασιλικκοῦ
καὶ γαρὺν φαλιάς.

Τὸ σκίτσό μου πῆγαινε ἔμπροσθα καὶ
ἀξαφνὰ πάνω στὸ χαρτί μου νόμιζες καὶ ζωντά-
νεψε ἡ γατίτσα μὲ τὰ παθητικά τὰ ὁνειρεμένα
μάτιά της.

Τὸ ἔβαλα ἀπὸ μακρὰ καὶ τὸ κυττοῦσα μὲ
'κεῖνη τὴν εὐχαρίστησι ποῦ ἀκολουθεῖ κάθε
ἐπιτυχία, ὅσον μικρὰς ἀξίας καὶ ἂν ἦνε.

Ἔτριψα λίγο τὰ κουρασμένα μάτια μου κι' ἐτοιμαζόμουν νὰ κατέβω κι' ἐγὼ γιὰ νὰ λάβω μέρος στὴν εὐθυμὴ συνομιλία τοῦ ἄκουα νὰ τὴν στολίζουν γέλοια τῆς καρδιᾶς.

Δὲν εἶχα κατέβῃ ἀκόμα τὸ δεύτερο σκαλοπάτι καὶ ἀκούω ἕνα μουγγητὸ ἄγριο, κάτι δυνατὴν σπαρακτικὴς φωνὴς ποὺ ξέσχιζαν τὴν ἀνθρώπινη καρδιά.

Μὲ μιᾶς ἀνοιχτικαν ὅλης τῆς γειτονιάς τὰ παράθυρα, οἱ δικοὶ μας πετάχθηκαν ἐπάνω, ὁ πατέρας μὲ τὰ γυαλιά του καὶ τὴν ἐφημερίδα ἀκόμη στὸ χέρι ἀνοιξε ξαφνιασμένος τὴν πόρτα τῆς κάμαράς του καὶ ὅλοι ἐφώναζαν τρομασμένοι: «τί εἶνε! τί τρέχει!».

Τὰ πιδινὰ σπητιάκια ἀνοιξαν τῆς πόρτες τοὺς καὶ ἡ γυναίκες ἔτρεχαν στὸ δρόμο πρὸς τὸ μέρος τῆς φωνῆς κρατώντας τὰ μωρὰ στὴν ἀγκαλιά των.

Ἡ παντοῦφλες ἐβήκοναν μὲ ὀρμὴ ἀπὸ κάτω τὴ σκόνην καὶ τὸ κεφάλι τοῦ δυστυχισμένου μωροῦ ἐκτυποῦσε σὲ κάθε βῆμα πάνω στὸν ὄμο τῆς μάννας, ποὺ ἔτρεχε μὲ ὅλη τῆς τὴ δύναμι γιὰ νὰ μάθῃ μιὰ ὥρα ταχύτερα τί ἔτρεχε στὴ γειτονιά!

* *

Κεῖ κάτω ἀπὸ τὸν ἀπέναντι δρόμο ἔτρεχε σὰν τρελλὴ μιὰ γυναίκα, τραβώντας τὰ μαλλιά τῆς καὶ φωνάζοντας σπαρακτικά: «Βοήθεια! βοηθάτέ μου!».

Κάποιος εἶχ' ἔρθει τὴν ὥρα 'κεῖνη ἀπὸ τὴ χώρα μὲ τὸ κάρρο του—ποῦ κουβαλοῦσε πέτρα—καὶ τῆς ἔφερε τὴ φοδερὴ εἰδὼς πὼς ὁ ἄντρας τῆς 'κεῖ ποῦ τραβοῦσε νερὸ ἀπ' ἕνα πηγὰδι ποῦ δὲν εἶχε τοιχογύρισμα, τὸν πῆρε ἡ σβίγα, ἐγλύστρισε, ἔπεσε μέσα κι' ἐπνίγηκε!

Ἡ δυστυχισμένη στὴ φοδερὸ ἀκουσμα ἔτρεχεν ἀνυπόμονη ὅπως βρέθηκε στὸ σπῆτί της, νὰ πᾶν στὴ χώρα γιὰ νὰ ἰδῇ τὸν ἀγαπημένο της ποῦ τὸν ἐπερίμενε τέτοιος σκληρὸς θάνατος!

— «Φωτιά, φωτιά μὲ καίει στὴ καρδιά, ἐφώναζεν ἡ ἄμοιρη, βοηθάτέ μου!!».

Ἦταν μεγάλο τὸ βάρος τῆς ἀξάφνης λύπης καὶ δὲν μπορούσαν ἡ χίρα νὰ τὸ σηκώσῃ μόνη της. Ἦθελε νὰ νοιώσῃ τὸ βαθὺ πόνο της καὶ στὸν ἀλλοτρίον τῆς καρδιᾶς καὶ στὰ τριγύρω ἥσυχια δέντρα καὶ στὴν ἀτάραχη θάλασσα καὶ στὸν ὀλογάλανο οὐρανὸ, ποῦ ἡ φωνὴς τῆς δὲν τὸν ἔκαναν ν' ἀφήσῃ τὸ γαλάζιο του χαμόγελο.

Ἡ γῆ ποῦ εἶνε μαθημένη στοὺς ἀνθρώπινους στεναγμοὺς καὶ τὰ δάκρυα, δὲν ἄλλαξε τὴν ὄψιν της· ἐξακολουθοῦσε χαμογελώντας στὸ μεσημεριανὸν ὕπνο της νὰ δέχεται τὸ φλογερὸ φῶς ποῦ τῆς ἔστελναν ὁ ἥλιος ἀπὸ τὸν ἀσπλάχνο, τὸν ἀτάραχο οὐρανὸ.

Καὶ ἡ χίρα ἔτρεχε γιὰ τὴ χώρα ξεμαλλιασμένη μὲ τὰ ρούχα τοῦ σπητιοῦ, αὐτὴ νοικοκυρὰ γυναίκα ποῦ ποτὲ δὲν ἐδγαίνε ἀπὸ τὸ σπῆτί της, ἂν δὲν ἦτανε καλὸ σιγυρισμένη καὶ μὲ τὸ ταντελένιο μαῦρο φακιδόλι της.

Τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιάς μαζεῦτηκαν, ὅπως κάνουν σὲ κάθε περίεργη καὶ ἀσυνήθιστη περίπτωση καὶ ἡ γυναίκες ποῦ ἔμαθαν τώρα τί ἔτρεχε ἔλεγον κουνώντας λυπητερὰ τὸ κεφάλι: «Κλᾶψέ τον κακομοῖρα! κλᾶψε κι' ἀποχαιρέτισε τὰ πανηγύρια καὶ τῆς ξεφάντωσε· γιὰ σένα παιὰ ἡ ζωὴ, ζωὴ δὲν εἶνε». Μὰ ἡ χίρα δὲν ἐνοιώθε τί γνώτανε τριγύρω της καὶ μόνο τὴ φωνὴ τῆς μαύρης συμφορᾶς τῆς ἄκουε κι' ἔτρεχεν ὀλοένα πέρα μακριὰ καὶ ἡ σπαρακτικὴς φωνὴς τῆς ἀντιλαλοῦσαν στὰ

γύρω βουνὰ καὶ σκόρπιζαν ψηλὰ στὸν ὀλόθερμον ἀέρα.

Εἶχε τραβήξῃ μακριὰ ἡ πικραμένη, μὰ ἡ καλὴς γυναικοῦλες δὲν ἐγύριζαν στὰ σπῆτριά τους. Ἐβόλαγαν σὰν πιστοὶ στρατιῶτες τὴ θέσι των μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ 'λιόσυρο τοῦ μεσημεριοῦ κι' ἐπερίμεναν νὰ ἰδοῦν ποῦ θάφεραν σὲ λίγο τὸν πνιγμένο γείτονα στὸ σπῆτί του.

Ἦμπορούσαν νὰ κάμουν καὶ διαφορετικά; Πὼς θὰ μάθαιναν τί εἶπε μέσα στὴ λύπη της ἡ χίρα, πὼς τὸν ἔκλαψε, πὼς ἦταν ἡ ὄψις τοῦ πνιγμένου, γιὰ νὰ πᾶνε νὰ τὴν διηγηθοῦν αὔριο πρῶτ' πρῶτ' στὴν παρακάτω γειτονιά, στῆς γυναικες ποῦ δὲν ἐπὶ ἡ ραγε εἰδῇσι.

— «Ἀχ! ποῖος ξέρει πὼς ἔγεινε κι' ἐπνίγηκε ὁ δυστυχισμένος! ἔλεγεν ἡ κυρὰ Φρόσω εἰς τὴν κυρὰ-Μαριγὼ ποῦ καθισμένη καταμεσῆς τοῦ δρόμου σὲ μιὰ μεγάλη πέτρα ἐδύζαινε τὸ παιδί της γιὰ νὰ τὸ κάμῃ νὰ σπαίβῃ τὸ γουρσοῦζικο ποῦ δὲν τὴν ἀφήνε νὰ μιλήσῃ!

Ἐκεῖνη τὴν ἐκύτταξε καλὰ γιὰ νὰ ψυχολογήσῃ μὲ ποῖο σκοπὸ τῆς ἔρριξεν αὐτὸ τὸ λόγο, ἔσμιξε τὰ φρύδια της καὶ εἶπε μὲ χαμηλὴ φωνή:

— «Ἦτανε καλὴ κι' ἀψόθυμος στὸ σπῆτί του ὁ συχωρεμένος καὶ τὴν ἔκανε κι' ἐκεῖνη τὴν κακομοῖρα νὰ πολυφωνώσῃ συχνά, συχνά...

Μὰ ἡ Φρόσω ποῦ εἶνε γνωστὴ στῆς ἄλλες γιὰ καλῆς ψυχῆς γυναίκα, ἔκαμε πὼς δὲν ἔκατάλαβε τί ἐσήμαιναν τῆς Μαριγῶς τὰ λόγια καὶ εἶπε μὲ κάποια ψυχικὴ ἔξαρσι:

— Καὶ δὲν μοῦ λές, κυρία Μαριγὼ μου, ποῖος ἄντρας δὲ μαλώνει καὶ δὲ φωνάζει στὸ σπῆτί του; ἔτσι εἶνε ὅλοι οἱ ἄντρες. Ἐ! μὰ τί νὰ κάμωμε! ὁ Θεὸς ποῦ μᾶς τοὺς ἔστειλε, ἄς τὸν δῶν τὴν ὑγεία των καὶ σ' ἐμᾶς τὴν ὑπομονή.

Ἐπρόσθεσε καὶ καθεμιά ἀπὸ τῆς ἄλλες τὴ γνώμην της καὶ στὴν ὥρα πάνω ἦρθε κοντὰ κι' ἕνας διαδάτικος γιὰ νὰ μάθῃ τί ἦτανε τὸ μᾶζωμα μέσα στὴν κάψα τοῦ μεσημεριοῦ. Σὰν ἔμαθε τὴν αἰτία 'στάθηκε κι' αὐτὸς γιὰ νὰ ἰδῇ τὸν πνιγμένο ποῦ θάφεραν.

Εἶχε περάσει κοντὰ μιὰ ὥρα σὺν ἀκούστικαν ἀπὸ μακριὰ βραχνιασμένες τώρα φωνές, ποῦ ἐδγαίναν ἀπὸ τὰ βᾶθρα πονεμένης ψυχῆς.

Ἦταν τῆς χήρας ποῦ ἐγύριζε στὸ σπῆτί της. Ἡ ἀξάφνη συμφορὰ τὴν εἶχε κτυπήσει κατὰ καρδία μὲ τὸ φλογερὸ χέρι της καὶ ἡ ὄψις τοῦ πνιγμένου συντροφοῦ της, ποῦ τὸν ἔφεραν οἱ τέσσερεις λίγο πειὸ πίσω τὴν εἶχε κάμει σὰν τρελλή. Ἐχάσε τὸ σύντροφο ποῦ τώρα καὶ τόσα χρόνια ἐμοίραζε μαζὺ του τὴ χαρὰ καὶ τὴ λύπη καὶ τὸν ἔχασε μὲ τέτοιο φοδερὸ θάνατο!

Μέσα στὴν ἀνέκφραστη, τὴ βαθεῖα λύπη της ἐγύρισε τὰ μάτια της ψηλὰ στὸ δικό μου παράθυρο καὶ ἀντίκρινεν ἕνα θερμὸ δάκρυο ποῦ ἡ φοδερὴ δύναμι τῆς ξένης συμφορᾶς μοῦ εἶχεν ἀνεβάσει στὰ μάτια.

Ὁ νεκρὸς 'μπῆκε γιὰ τελευταία φορὰ στὸ σκοτεινιασμένο σπῆτί του, ἡ δύστηνη χίρα ἔπεσε χάμω λειπόθυμη καὶ ἡ γυναικοῦλες σκόρπιστήκαν γιὰ νὰ μαζεθοῦν πάλιν αὔριο τὴν ὥρα ποῦ θάφεραν τὸ λείψανο, στὸ δεύτερο.. πανηγύρι!!

* *

Ὁ ἥλιος ὁ μεγαλύτερος τοῦ κόσμου ἐργάτης, ὁ παντοτεινὸς ταξιδευτὴς εἶχεν ἀρχίσει πάλι τὸ ταξεῖδι του στὸ οὐράνιο πέλαγος, οἱ δου-

ΣΚΕΨΕΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΜΟΥ

Η ΖΩΗ ΘΗΡΑΜΑ ΑΝΕΥ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑΤΟΣ

λευτάδες είχαν πιάσει και αυτοί τη δουλειά τους, ή φωνές των μικροεμπόρων αντιλαλούσαν στους δρόμους της γειτονιάς κ' εγώ με την κασέτινα μου στο χέρι και τον πιστό μου σκύλο δίπλα, εγύριζα από τον πρωϊνό μου περίπατο, που τον έκανα συχνά, συχνά για να πέρνω με το πινέλλο μου τ' αμέτρητα χρώματα και τη μαγευτική κοκκινάδα των βουνών στο πρώτο του ήλιου χάιδεμα.

Από μακριά είδα κόσμο πολύ που έρχότανε διγὰ διγὰ.. Ήταν το λείψανο.

Πολύ μπροστά επήγαιναν τη μακαρία όλα πλούσια και μπόλικά γιατί ο μακαρίτης έβαστιότανε καλά, είχε το δικό του και δεν έπρεπε να πάη παραπονεμένος.

Περί πίσω έρχότανε το λείψανο. Ένας κίτρινος σταυρός λαμποκοπούσε ψηλά στον ήλιο, μαζί με τα εξαπτερόνια και τα φανάρια. Ο παπās της ενορίας έψαλλε δυνατά και τέσσερεις από το σινάφι του πεθαμμένου κρατούσαν στα χέρια τη μαύρη κάσδα του Κοντά του επήγαινε η χήρα μὰ άφωνη τώρα και βουτυγμένη στα μαύρα. Ένα μαύρο μεγάλο μαντήλι επιδόκρυβε τό κατακίτρινο πρόσωπό της. Δεν έχει πειά δύναμι να φωνάξη ούτε να περπατήσει για να συνοδέψη τον άντρα της στο τελευταίο τό σκοτεινό και μουχλιασμένο του σπῆτι, που σε λίγες μέρες θά είχε για συντροφιά αμέτρητα κατάσπρα σκουλήκια... Δύο άλλες γυναίκες την παρακρατούν και κάπου κάπου άφήνει ένα βαθύ στεναγμό που σδύνεται στα κατάσπρα χείλη της.

Πίσω ακολουθούν γυναίκες και άνδρες που εγγώνριζαν τον μακαρίτη και άλλες άγνωστες που συμπονούν τη δυστυχισμένη χήρα. Και τό λείψανο πηγαίνει όλοένα μέσα απ' τα δέντρα που λάμπουν στο ήλιο τό άκτινοδόλημα

Στα σπιντάκια που περνάει απ' εμπρός τους τό λείψανο βγαίνουν ή γυναικοίλες της πόρτες, σταυροκοπιούνται και χύνουν στο κάτω-φύλο τους ένα ποτήρι νερό, προσβά στού πεθαμμένου τή ψυχή και στο χαρούμενο σπῆτι τους.

Και τώρα πειά τό λείψανο άφηκε πίσω του της γειτονιάς και πηγαίνει όλοένα μέσα στον ανοιχτό, τον ήλιόλουστο κάμπο.

Σε λίγο θά διαβῇ την άχόρταγη, κατακόκινη μὰ και κατάμαυρη πόρτα του νεκροταφείου, που θά φυλάη αιώνια! αιώνια!... μαζί με τούς άλλους τούς ξεχασμένους πειά και με κείνους που δεν ξεχάστηκαν ακόμη και τον άντρα της δυστυχισμένης χήρας που έμεινε έρημη και σκοτεινή σ' αυτόν άχ! τον παληό-κοσμό!

Άρτ. Λανδράκη

Λ.

ΕΜΠΡΟΣ.... ΟΠΙΣΩ

Όταν ό νοῦς γυρνᾷ όπίσω
Κλαίει ή καρδιά μου λαχταρίζει
Κι' όταν εμπρός με πόθο τρέχη
Άπό κρυφή χαρά δακρύζει.

Φτωχή καρδιά! όμως δεν νοιώθει
Πώς ό,τι εμπρός τώρα κυττάζει
Πίσω οί χρόνοι θά τό ρίζουν
Κι' απελπισιά θά την σπαράζη.

Σάμος

Έλένη Σβορώνου

Τί συλλογιῶνται τὰ βουνά
Π' ἔτσι βουνά στεκῶνται;
Ποιά μαύρα τὰχα ὄνειρα
Ἵ τῆς ράχες τους πλινθῶνται;

Ποιά μαύρα τὰχα σὺγγερα
Τὴν δ' ἔτσι τους χλωμιάζουν;
Ἄχ! π' ἔτσι καὶ σὺμ' ἔτσι στὰ στήθη τους
Τὰ φοβερά φωλιάζουν;

Ποιά μαύρα πάθη ἄσβεστα
Ἰκεῖ μέσα τὰ κοχλάζουν
Κι' ἔτσι χλωμά κι' ἀμίλητα
Θλιμμένα μᾶς κυττάζουν;

Τί ἔχουν τὰ ψηλὰ δειτριά
Ποῦ ἔτσι σιροκλαῖνε
Καὶ τί τῆς νύχτας τὰ πουλιά
Μὲς ἔτσι τὰ κλωνιά τους λένε;

Ἄχ! τί τ' ἀγέρι τὰ μηνᾶ
Τῆς νύχτας ποῦ σφυρίζει
Κι' ἐδῶθε — κείθε τὴν κορφὴ
Τοῦ καθ' ἑνὸς λυγρίζει;

Τί τὰχα ἔχει ἡ θάλασσα
Ἡ καταβουρκομένη
Τί ἔχει καὶ ἀσάλευτη
Ἀπλώνεται θλιμμένη;

Ὡμέ! Δὲν ἔχουν τίποτα
Τοῦ Κόσμου τὰ στοιχεῖα
Κάτι πεθαίνει μέσα μου
Κι' ὅλα τὰ βλέπω κρύα...

Κι' ὅλα μοῦ γαῖωνται χλωμά
Βουνά, νεκρά, θλιμμένα
Πένθιμα φόρεσε ἡ Γῆ
Κι' ὁ Οὐρανὸς... ὠτμένα!

Ναύπλιον

Μῆτοδς Παπαδόπουλου

ΕΝΙΚΗΣΕ ΤΟ ΜΙΣΟΣ ΧΑΡΙΝ ΤΩΝ ΔΑΚΡΥΩΝ ΕΚΕΙΝΗΣ

Ἰωάννης ἐξελαμβάνετο ὡς παράφρων. Ὄταν ἔβλεπέ τις βεβαίως τὸ ὄν τοῦτο ἄλλοκοτῶς ἐστολισμένον νὰ βαίνει αἰωροῦν τοὺς βραχίονας, μὲ τὴν μακρὰν ξανθὴν κόμην του διεσπαρμένην ἐπὶ τῶν ὤμων, καὶ τοὺς μεγάλους κυανοὺς ὀφθαλμούς του προσηλωμένους ἐν τῷ κενῷ καὶ οἰσνεῖ ἀδιάφορον πρὸς πᾶν ὅ,τι δὲν ἦτο τὸ ὄνειρόν του, θὰ ἔλεγεν, «ὁ δυστυχὴς εἶνε τρελλός». Καὶ ὅμως ὁ Ἰωάννης δὲν ἦτο τρελλός· ἦτο ἐρωτευμένος.

Ἡ εὐχάριστησίς του ἦτο νὰ διατρέχη τὰ σκιερὰ δάση, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς δὲ τῆς ἀνοίξεως ἐν εἶδος τεχνητοῦ σπηλαίου ἦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγάπης του. Τί ἐθαύμαζεν ὁ ποιητής; τὸ πρὸ αὐτοῦ ἐξελισσόμενον τοπίον, μετὰ τῶν δασῶν, τῶν λειμῶνων καὶ τῶν ἐξοχικῶν οἰκίσκων τῶν ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῶν ἀδύσσων ἀνηρτημένων καὶ τὰς ὑποκόφους καὶ ἀσθενεῖς φωνὰς τοῦ χειμάρρου. Πάντα ταῦτα συνετέλουν ὅπως ἐπὶ μακρὰς ὥρας τηρῶσιν ἄγρυπνον τὴν ζωηρὰν φαντασίαν του.

Ἀλλὰ τὸ βλέμμα τοῦ Ἰωάννου δὲν κατέλειπε τὴν διεύθυνσιν ἰδιορρύθμου τινὸς Ἑλβετικού οἰκίσκου ἀπέχοντος ἑκατοντάδα περίπου μέτρων. Εὐθὺς ὡς ἠνοίγετο τὴν πρῶταν τὸ ἀριστερόν παράθυρον τοῦ ξυλίνου τούτου οἰκίσκου τὸ πρόσωπον τοῦ νεανίου ἠκτινοβόλει ἐκ χαρᾶς. Θελκτικὴ κεφαλὴ νεανίδος ἀνεφαίνετο ἀμέσως εἰς τὸ παράθυρον καὶ ὁ Ἰωάννης ἔκυπτε πρὸς αὐτό, ὡς ἐὰν ἤθελε νὰ ριφθῇ διὰ μέσου τῆς ἐκτάσεως καὶ ἔμενε βεθυθισμένος ἐν τῇ ἐκστάσει εἰδωλολάτρου πρὸ τοῦ εἰδώλου του.

Ἐκείνη, ἥτις ἐφαίνετο ἔχουσα τόσην ἐπήρειαν ἐπὶ τῆς ἀγαθῆς ψυχῆς τοῦ ποιητοῦ, ἦτο ἡ δεσποσύνη Μάρθα μεταβάσα ἐκεῖ ὅπως διέλθῃ μετὰ τῆς μητρὸς τῆς, χήρας βιομηχάνου ἐκ Κεφαλληνίας, τοὺς δύο θερινούς μῆνας, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁρέων τῆς Σαβοΐας.

Ὁ Ἰωάννης ἠγάπα τὴν Μάρθαν. Τί ἀπητήθη πρὸς τοῦτο; Ὡ! σχεδὸν τίποτε! ἡμέραν τινὰ εἰς τὸν περίπατον ἡ Μάρθα ἠγωνία μὴ δυναμένη νὰ δράζηται ἄνθος. Ὁ νεανίας τὴν εἶχεν ἀκούσει καὶ μετὰ τινὰς στιγμὰς, κατέθετε τὸ ἄνθος εἰς τοὺς λεπτοὺς τῆς νεαρᾶς κόρης δακτύλους. Τὸν ὑψαρίστησεν ἐκείνη δι' ἑνὸς μειδιάματος, καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης, ὁ Ἰωάννης ἠγάπα τὴν Μάρθαν ἐμμανῶς.

Δὲν ἐπανεῖδε πλέον τὸν Ἰωάννην μὴ ὑποπτεύουσα ἡ νεαρά καὶ γλυκεῖα κόρη ὅτι μία ἀνθρωπίνη ὑπαρξίς τὴν ἐπηγρύπνει, πλήρης ἀλάλου θαυμασμοῦ, καὶ ὅτι μετεβάλλετο οὕτως εἰπεῖν εἰς σκιάν τῆς σκιᾶς τῆς.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ Ἰωάννης εἶδε μετ' ἐκπλήξεως τὰς δύο κυρίας ἐξερχομένας τοῦ ἐξοχικοῦ οἰκίσκου ἐνωρίτερον τοῦ συνήθους· ἀλλὰ καὶ ἐξέπληξεν αὐτὸν περισσότερο· ἡ Μάρθα τῷ ἐφάνη πολυτελέστερον ἢ ἄλλοτε ἐστολισμένη. Ἡ κόμμωσις αὐτῆς ἐμαρτύρει πολλὴν φιλαρέσκειαν.

Καὶ ὁ ὀρεσέβιος ἠρεθίσθη ἐκ τούτου χωρὶς νὰ ἔννοῃ καὶ αὐτὸς τί ἀκριβῶς ἠσθάνετο. Αἱ δύο γυναῖκες περιεπάτουν καὶ ἐντὸς ὀλίγου ὁ Ἰωάν-

νης εἶδεν ἄνδρα ἐνδοξομένον στρατιωτικὴν στολὴν καὶ γοργαῖς βήμασι πρὸς ἐκείνας δευθυόμενον. Ἦτο δ' ὁ μνηστήρ τῆς Μάρθας, Γεώργιος ὑπολοχαγὸς ἐν τῷ δευτέρῳ συντάγματι τοῦ πυροβολικοῦ, ὅστις ἐπωφελοῦμενος μηνιαίας ἀδείας ἤρχετο, ν' ἀπολαύσῃ τῆς λαμπρότητος τοῦ τοπίου τῶν Ἀλπεων παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς μελλούσης συζύγου του. Ὁ Γεώργιος καὶ ἡ Μάρθα, ἡγαπῶντο ὥς δύνανται ν' ἀγαπηθῶσι δύο νεαραὶ καρδίαι ἀγναὶ καὶ γενναῖαι· διὰ τοῦτο ὅταν ἐπανεῖδον ἀλλήλους μετ' ἀποχωρισμὸν δεκαπέντε ἡμερῶν, ἡ συνάντησίς των ὑπῆρξεν ἡ ἰδεώδης ἐρρτὴ τοῦ ἔρωτος καὶ τῶν ψυχῶν των.

Ἐκεῖ ἐπάνω ἐν τῷ σπηλαίῳ του, ὁ Ἰωάννης ὑπέφερε καὶ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του προσηλωμένων ἐπὶ τοῦ ἐπιστρέφοντος πρὸς τὸν οἰκίσκον τρυφεροῦ ζεύγους, θερμὰ ἔρρεον δάκρυα πίπτοντα ἐν πρὸς ἐν βαρέως ἐπὶ τῆς καρδίας του.

Εἶχεν ἐννοήσει διὰ τὴν Μάρθαν, εἶχεν ἐννοήσει ὅτι ἡ Μάρθα ἡγάπα ἄλλον!...

Ἐν τῷ βάθει παντὸς ἔρωτος, ἔστω καὶ ἀγνοῦ καὶ ἀθῶος εἰσδύει ἐγωϊσμός τις. Ὁ Ἰωάννης οὐδέποτε εἶχεν ὁμιλήσει εἰς τὴν νεαρὰν κόρην. Ἐνεθυμεῖτο καὶ αὕτη τὴν συνάντησίν του; Τί ὑπῆρχεν, συμπεφωνημένον μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐκείνης; Οὐδέν.

Ἀφ' ἧς μολοταῦτα στιγμῆς εἶδε τὸν Γεώργιον, ἐξηλοτύπησεν, ὑπέφερεν, ἐβαρυθύμησε κατὰ τοῦ ἐλθόντος νὰ ἀφαρπάσῃ τὸ εἶδωλόν του ἀξιωματικοῦ, καὶ παρὰ τὸν ἀπέραντον καὶ ἡδὺν ἔρωτα ἀγνόν ὥς ἀγγελικὸς ὕμνος ἐγεννήθη ἐν τῇ καρδίᾳ του αἶσθημα ἐπίσης ἰσχυρόν: τὸ μῖσος! Ὁ Ἰωάννης δὲν ἐκοιμήθη πλέον ἔκτοτε. Κατέλιπε τὸ κατοπτευτήριόν του καὶ ἐξέλεξεν ὡς κατοικίαν κρύπτῃν τινὰ πλησίον βάτου ὀξυακάνθου, φυόμενης εἰς βημάτων τινων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς οἰκίας τῆς Μάρθας. Νύκτα καὶ ἡμέραν ἔμενεν ἐκεῖ ἐν τῇ σκιᾷ καὶ ἐκ τῆς γειτνιασεως ταύτης πρὸς ἐκείνην ἦν παραφόρως ἡγάπα, ὑπέφερεν ἐπὶ πλέον ἀκούων ἄδοντα πλησίον του τὸν ἔρωτα τῶν δύο μελλονύμφων, ὅστις ἀδιακόπως ὠκοδόμει ὄνειρα τοῦ μέλλοντος, τὰ εὐπλάστα ταῦτα τῆς φαντασίας οἰκοδομήματα, ἀλλὰ φεῦ! ὡς ὁμίχλη ταχέως ἐξαφανιζόμενα. Καὶ ἐκάστη τῶν λέξεων ἐκείνων, ἃς διατυποῖ ἡ ἐξ ἀμοιβαίου ἔρωτος ἀκτινοβολοῦσα χαρὰ εἰσῆρχετο ἐν τῇ καρδίᾳ του καὶ τὴν διεπέρα. Ἐσπέραν τινὰ ἡ καρδία αὕτη ἀνέπαλλεν ἐξ ἀγαλλιάσεως· ἤκουσε τὸν ἐξῆς διάλογον:

— Λοιπὸν, Γεώργιε, θέλετε νὰ ἐπισκεφθῆτε ἐξάπαντος τὴν γέφυραν τοῦ διαβόλου.

— Βεβαίωτατα.

— Ἀλλ' εἶνε ἐπικίνδυνον, ἀνέκραξεν ἡ φωνὴ τῆς μητρὸς· ὀνομάζουσι τὴν δίοδον αὐτὴν, *Γέφυραν τοῦ διαβόλου*, διότι μόνον ὁ διάβολος δύναται νὰ διέλθῃ δι' αὐτῆς ἀκινδύνως.

— Ἀκριβῶς ὑπάρχει ἡ ἔλξις τοῦ κινδύνου.

— Γεώργιε, δὲν μὲ λυπεῖσθε, ἀνέκραξεν ἡ Μάρθα.

— Μικρά μου, ἀπήντησεν ὁ ἀξιωματικὸς, οὐ-
τινος ἡ φωνὴ καθίστατο ἡδέως ἐπιπληκτική, τοῦτο εἶνε πολὺ κακὸν ἐλάττωμα, διὰ τὴν σύζυγον ἐνὸς στρατιώτου.

— Τὸ παραδέχομαι, ἀλλὰ φοβοῦμαι!

Ὁ Ἰωάννης ἀκούων τὴν τρυφερὰν συνομιλίαν ἐξηλοτύπει διατὶ νὰ θελῇ ἐκείνη νὰ τὸν ἐμποδίσῃ. Ἐγνώριζεν οὗτος τὴν γέφυραν τοῦ διαβόλου, τὸ ἱλλιγγιδῶδες ἐκεῖνο τόξον, ὅπερ ἐνοῖ πρὸς ἀλλήλας τὰς δύο κορυφὰς τοῦ ὄρους.

Ὁ ἀστὴρ τῆς ἡμέρας πρὸ πολλοῦ ἔχει ἀνατείλλει· χρυσὰ βέλη ριπτόμενα ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος θραύονται ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ὑψηλῶν βράχων καὶ ἐκπηδῶσιν εἰς μυρία τεμάχια· ὁθόνη ὁμίχλης ἐπιπλέει ἐπὶ τῆς κοιλάδος ἐκ τῆς ὁποίας ἀνέρχεται μέχρι τοῦ τολμηροῦ ἐκδρομέως, ὁ μυκηθμὸς τοῦ χειμάρρου.

Ἐντὸς μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος ὁ Γεώργιος θὰ εἶνε ἐπὶ τῆς *Γεφύρας τοῦ διαβόλου*....

Ἡ ὁμίχλη κατὰ μικρὸν διαλύεται. Ὁρφαί τινες στίλβουσιν ἤδη εἰς τὰ βάθη τῆς κοιλάδος.

Ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς διηύθυνε τὰ δίσπρα του πρὸς τὸν οἰκίσκον ἐκείνης. Ἀντικείμενόν τι λευκὸν μόλις καταληπτὸν κυμαίνεται ἐπὶ ἐνὸς τῶν παραθύρων... καὶ ὁ νεανίας μειδιᾷ... εἶνε τὸ προσυμφωνηθὲν σύνθημα! σύρει ἐκ τοῦ θυλακίου του τὸ μανδύλινόν του καὶ τὸ κινεῖ εἰς τὸν ἀέρα... Θὰ τὸν ἴδῃ ἐκείνη; Πέμπει φίλημα διὰ μέσου τῆς ἐκτάσεως καὶ θαρραλέως ἀναλαμβάνει τὴν πορείαν του. Καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἔχων τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ τόξου τῆς γεφύρας, σταματᾷ πρὸς στιγμὴν. Αἱ δύο ἄβυσσοι ἔχουσιν ὄντως βάθος καταπληκτικόν, ἀλλ' ἡ ὑπεροχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δημιουργίᾳ ἐπιβεβαιοῦται διὰ τῆς θελήσεώς του· ἡ μὲν σὰρξ τρέμει, τὸ δὲ πνεῦμα ὀφείλει νὰ διατάσσῃ αὐτήν. Ἐκαμε τὸ πρῶτον βῆμα, πλὴν ὁ στρατιώτης διστάζει πρὸς στιγμὴν, καὶ σκέπτεται νὰ ὑποχωρήσῃ.

— Ἐμπρός, ἀνέκραξε, μήπως μὲ κατέλαβε φόβος!

Καὶ ἀποφασιστικῶς, εἰσέρχεται ἐν τῇ διαβολικῇ ἀψίδι... τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην διὰ τὸν βραχὺν ἐνδοιασμόν του. Ἀλλ' αἶφνης, ὁ ὑπὸ κρασπέδου τοῦ βράχου κρυπτόμενος ἥλιος ἀναφαίνεται καὶ πληττεῖ αὐτὸν εἰς τὸ πρόσωπον. Θυμβωθεὶς ὁ Γεώργιος ὀλισθαίνει καὶ ἐκβάλλει κραυγὴν...

Τετέλεσται!

Ὅταν μετὰ παρέλευσιν μιᾶς ὥρας, συνήλθεν εἰς ἑαυτόν, εὐρέθη εἰς τὰς ὄχθας πηγῆς, ἣν ἄλλοτε ποτε εἶχε διέλθει. Ἡ μνήμη του ἐπανερχεται... θὰ τὸν εἶχε λοιπὸν συγκρατήσῃ τις κατὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν θὰ ἐξηφανίζετο ἐν τῷ κενῷ, καὶ τὸν εἶχε μεταφέρει εἰς τὴν πηγὴν· ἀλλὰ τίς; Δύο ἐβδομάδες παρήλθον· καθ' ἃς ὁ Γεώργιος μάτην ἀνεζήτησε πανταχοῦ τὸν σωτήρά του.

Τὰ ἔτη παρήρχοντο. Ὁ Γεώργιος καὶ ἡ Μάρθα εἶνε οἱ εὐτυχέστατοι τῶν συζύγων, ἀλλ' οὐδέποτε θὰ μάθωσιν εἰς τίνα ὀφείλουσι τὴν εὐτυχίαν των.

Καὶ ὁ Ἰωάννης; Ὡ! αὐτὸς ζῇ ρεμβώδης ὡς πάντοτε, ἀλλὰ περισσότερον τώρα τεθλιμμένος. Ἐνίοτε ψιθυρίζει ἐν ὄνομα, τὸ ὅποιον οὐδεὶς δύναται ν' ἀκούσῃ.

Καὶ ὅταν αἱ γράται, τὸν βλέπωσι διερχόμενον

ψιθυρίζουσι· «ὁ δυστυχὴς τρελλὸς» χωρὶς νὰ ὑποπεύωνται ποσῶς ὅτι ὁ παράφρων οὗτος ἀποσπασας ἀπὸ τοῦ βεβαίου θανάτου τὸν θραύοντα τὸ γλυκὺ ὄνειρόν του «Ἐνίκησε τὸ μῖσος, ὅπως φεισθῇ τῶν δακρύων Ἐκείνης τὴν ὁποίαν ἐλάτρευεν».

Ἐν Παρίσις

Η. Ν. Διδάσκει

Διευθυντὴς τοῦ περιοδικοῦ «Le Galien»

ΔΗΛΩΣΙΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Συνδρομητάς

Παροῦλον ὅκτῳ ὅλοι μῆνες ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ «Σπινθῆρος» καὶ τινες τῶν κυρίων Συνδρομητῶν δὲν ἀπέστειλαν εἰσέτι τὴν ἐξ ἀρχῆς ὁρισθεῖσαν ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑΝ ΕΤ'ΙΣΙΑΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΝ των. Οὐδέποτε ἠθέλομεν πιστεύσει ὅτι ἡ καταβολὴ τῶν 6 χρ. φρ., τῆς γλίσχρου ταύτης συνδρομῆς σχετικῶς πρὸς τὴν ἐκλεκτὴν πάντοτε ὕλην καὶ καλλιτεχνικὴν ἐκτύπωσιν τοῦ «Σπινθῆρος» ἠθέλεν ἐπὶ τοσούτους μῆνας ἀναβληθῇ, ὥστε νὰ εὗρισκώμεθα εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν νὰ ὑπενθυμίζωμεν εἰς τοὺς μὴ πληρώσαντας εἰσέτι κυρίους συνδρομητάς τὴν ἐξάδραχμον ὀφειλὴν των.

Λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει οἱ κύριοι οὗτοι τὰς μεγάλας δαπάνας εἰς ἃς καθ' ἑκάστον μῆνα ὑποβαλλόμεθα, ἃς εὐαρεσθηθῶσι νὰ ἀποστείλωσι τὴν ἐτησίαν συνδρομὴν των διὰ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν ἢ δι' ἐπιταγῶν τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν, ὅπου ὑπόρχουσιν ὑποκαταστήματα αὐτῆς ἢ διὰ Cheque ἐπὶ Παρισίων, ἵνα μὴ καὶ τὸ ἡμέτερον ἔργον ἀποβαίῃ δυσχερέστερον διὰ τῆς ἐκκρεμότητος τῶν λ)σμῶν καὶ εἰς μέγα ἄλλα εὐρεθῶμεν εἰς τὴν λίαν δυσάρεστον θέσιν νὰ καταφύγωμεν.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΧΡΩΜΑΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΦΩΤΑΚΗ (Κοντὸς)
4—Ὁδὸς Λυκούργου—4

ΑΘΗΝΑΙ

Πλουσία συλλογὴ εἰδῶν ζωγραφικῆς, βερνίκια παντὸς εἶδους, χρῶστίρες διάφοροι καὶ ἅπαντα τὰ εἶδη τοῦ ἐλαιοχρωματισμοῦ.

ὑπὸ τοῦ «Σπινθῆρος» συνιστᾶται ἐκθύμως.

ΜΥΡΕΨΙΚΑ

ΙΩΣΗΦ Μ. ΛΟΥΓΙΑΚΗ
ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΑ
ΕΝ ΤΗ ΔΙΕΘΝΕΙ ΕΚΘΕΣΕΙ ΧΑΝΙΩΝ 1900

Ὑδωρ Κολωνίας — Ἀντιπιτυριῶδες — Ὑδωρ Λευκῶν Ὁρέων — Ὑδωρ πορτοκίλλου — Ἡ φημισθεῖσα ὀδοντόκονις καὶ ἐλκυστήριον
ΧΑΝΙΑ—Ὁδὸς Ποτιέ.

Τύποις «Προόδου», — Χανία

